Το παρόν έγγραφο αποτελεί απλώς βοήθημα τεκμηρίωσης και τα θεσμικά όργανα δεν αναλαμβάνουν καμία ευθύνη για το περιεχόμενό του

►B ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 575/2007/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 23ης Μαΐου 2007

για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επιστροφής για την περίοδο 2008 έως 2013, ως μέρος του γενικού προγράμματος «Αλληλεγγύη και διαχείριση των μεταναστευτικών ροών»

(ΕΕ L 144 της 6.6.2007, σ. 45)

Τροποποιείται από:

		Επίσημη Εφημερίδα		
		αριθ.	σελίδα	ημερομηνία
►M1	Απόφαση αριθ. 258/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Μαρτίου 2013	L 82	1	22.3.2013

▼B

ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 575/2007/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 23ης Μαΐου 2007

για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επιστροφής για την περίοδο 2008 έως 2013, ως μέρος του γενικού προγράμματος «Αλληλεγγύη και διαχείριση των μεταναστευτικών ροών»

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως τα άρθρα 63, παράγραφος 2, στοιχείο β), και 63, παράγραφος 3, στοιχείο β),

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής [1],

τη γνώμη της Επιτροπής Περιφερειών [2],

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 251 της Συνθήκης [3],

Εκτιμώντας ότι:

(1) Για την προοδευτική εγκαθίδρυση χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, η Συνθήκη προβλέπει, αφενός, τη θέσπιση μέτρων για την εξασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων, σε συνδυασμό με συνοδευτικά μέτρα για τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα, το άσυλο και τη μετανάστευση, και, αφετέρου, τη θέσπιση μέτρων στους τομείς του ασύλου, της μετανάστευσης και της διαφύλαξης των δικαιωμάτων των υπηκόων τρίτων χωρών.

(2) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στη σύνοδό του στο Τάμπερε στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999, επιβεβαίωσε εκ νέου την απόφασή του να δημιουργήσει ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Προς τον σκοπό αυτό, η κοινή ευρωπαϊκή πολιτική σε θέματα ασύλου και μετανάστευσης θα πρέπει να επιδιώξει, εκ παραλλήλου, τη δίκαιη μεταχείριση των υπηκόων τρίτων χωρών και την καλύτερη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών.

(3) Μια αποτελεσματική κοινοτική πολιτική επιστροφής αποτελεί αναγκαίο συμπλήρωμα μιας αξιόπιστης πολιτικής νόμιμης μετανάστευσης και χορήγησης ασύλου, καθώς και σημαντικό στοιχείο για την καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης. Τα κράτη μέλη προορίζουν σημαντικό τμήμα των πόρων τους για την εφαρμογή των προγραμμάτων επιστροφής και τις επιχειρήσεις αναγκαστικής επιστροφής. Η κοινή δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε αυτόν τον τομέα, υποστηριζόμενη από κατάλληλα χρηματοδοτικά μέσα από την Κοινότητα, θα μπορούσε να στηρίξει τα κράτη μέλη, να τονίσει την ανάγκη επιστροφής των παρανόμως διαμενόντων και να συμβάλει στη μεγαλύτερη αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών.

([1]) ΕΕ C 88 της 11.4.2006, σ. 15.
([2]) ΕΕ C 115 της 16.5.2006, σ. 47.
([3]) Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2006 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 7ης Μαΐου 2007.

▼B

(4) Το Συμβούλιο, στις 28 Φεβρουαρίου 2002, θέσπισε το συνολικό σχέδιο για την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης και της εμπορίας ανθρώπων στην Ευρωπαϊκή Ένωση ([1]), στο οποίο τονίζεται ότι οι πολιτικές επανεισδοχής και επαναπατρισμού αποτελούν αναπόσπαστο και καίριο συντελεστή της καταπολέμησης της παράνομης μετανάστευσης και επισημαίνονται δύο στοιχεία επί των οποίων θα πρέπει να στηριχθεί η κοινοτική πολιτική επιστροφής, συγκεκριμένα κοινές αρχές και κοινοί κανόνες, εντός του πλαισίου της βελτίωσης της διοικητικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών.

(5) Το πρόγραμμα δράσης για την επιστροφή που θεσπίσθηκε από το Συμβούλιο στις 28 Νοεμβρίου 2002, βάσει της ανακοίνωσης της Επιτροπής της 14ης Οκτωβρίου 2002 σχετικά με κοινοτική πολιτική επιστροφής των παρανόμως διαμενόντων, εξετάζει ολόκληρη την αλυσίδα δράσης που αφορά τη διαχείριση της επιστροφής στα κράτη μέλη, και καλύπτει τόσο την αναγκαστική όσο και την εκούσια επιστροφή των υπηκόων τρίτων χωρών καθώς και τις κεντρικές φάσεις της επιστροφής, συμπεριλαμβανομένων της προετοιμασίας και της παρακολούθησης.

(6) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στη σύνοδο της Θεσσαλονίκης, στις 19 και 20 Ιουνίου 2003, κάλεσε την Επιτροπή να εξετάσει όλες τις πλευρές σχετικά με ένα χωριστό κοινοτικό μέσο για την επιστροφή προκειμένου να στηρίξει ιδίως τις προτεραιότητες, όπως αυτές εκτίθενται στο πρόγραμμα δράσης για την επιστροφή.

(7) Στα Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τις προτεραιότητες για την επιτυχημένη ανάπτυξη μιας κοινής πολιτικής επανεισδοχής της 2ας Νοεμβρίου 2004, υπογραμμίζεται ότι οι κοινοτικές συμφωνίες επανεισδοχής αποτελούν σημαντική συμβολή σε μια αποτελεσματική κοινή διαχείριση της μετανάστευσης και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης. Αποτελούν σημαντικό στοιχείο στο πλαίσιο του διαλόγου και της συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών καταγωγής, προηγούμενης διαμονής και διέλευσης λαθρομεταναστών.

(8) Κατ' εφαρμογή των Συμπερασμάτων της 8ης Ιουνίου 2004, στα οποία το Συμβούλιο ζήτησε από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή να προβεί σε προπαρασκευαστικές δράσεις και κάλεσε την Επιτροπή να λάβει υπόψη τη θέση του για την ανάπτυξη ολοκληρωμένων σχεδίων για την επιστροφή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, εγκαινιάστηκαν προπαρασκευαστικές δράσεις για την περίοδο 2005 και 2006.

(9) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στη σύνοδο των Βρυξελλών στις 4 και 5 Νοεμβρίου 2004, ζήτησε, στο πλαίσιο του «Προγράμματος της Χάγης», να εγκαινιασθεί η προπαρασκευαστική φάση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επιστροφής (στο εξής αποκαλούμενο «Ταμείο») και η εγκαθίδρυση του Ταμείου μέχρι το 2007, λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγηση της προπαρασκευαστικής φάσης.

(10) Τον Νοέμβριο 2004, το Συμβούλιο κατέγραψε την έκθεση της Προεδρίας για την ανάλυση των αναφερθεισών βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά την επιστροφή σε συγκεκριμένες χώρες. Η έκθεση ανέφερε πλήθος δυνατοτήτων και την ανάγκη για μεγαλύτερη συνεργασία σε πρακτικά θέματα μεταξύ των κρατών μελών κατά την πρακτική της επιστροφής. Στην έκθεση υποδεικνύονται δυνατότητες για μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση, τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο, της πολιτικής της επιστροφής καθώς και των γενικότερων πολιτικών. Υποδεικνύονται επίσης, σε αυτήν την έκθεση, οι βέλτιστες πρακτικές που ασκούνται από τα κράτη μέλη όσον αφορά την εκούσια ή την αναγκαστική επιστροφή των υπηκόων τρίτων χωρών στη

([1]) ΕΕ C 142 της 14.6.2002, σ. 23.

▼B

χώρα καταγωγής τους ή διέλευσης, όπως η προαγωγή των προγραμμάτων υποβοηθούμενης εκούσιας επιστροφής για τη βιώσιμη επιστροφή τους, της παροχής συμβουλών για την επιστροφή, και της διοργάνωσης κοινών επιχειρήσεων επιστροφής, συμπεριλαμβανομένων των ειδικά ναυλωμένων πτήσεων.

(11) Είναι αναγκαίο να τεθεί στη διάθεση της Κοινότητας ένα μέσο που θα αποσκοπεί στη στήριξη και την ενθάρρυνση των προσπαθειών που καταβάλλουν τα κράτη μέλη για τη βελτίωση της διαχείρισης της επιστροφής σε όλες της τις διαστάσεις, με βάση την αρχή της ολοκληρωμένης διαχείρισης της επιστροφής, και με προοπτική τη στήριξη μιας δίκαιης και αποτελεσματικής εφαρμογής των κοινών προτύπων επιστροφής, όπως αυτά έχουν καθιερωθεί σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία περί επιστροφής.

(12) Στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης, δεν θα πρέπει να προβλεφθεί καμία χρηματοδότηση για το 2007, έτσι ώστε να μπορούν να ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα των προπαρασκευαστικών δράσεων για την επιστροφή (2005-2006), με βάση έκθεση της Επιτροπής για την αξιολόγηση των προπαρασκευαστικών δράσεων.

(13) Τα σχετικά κοινά πρότυπα είναι, μεταξύ άλλων, η οδηγία 2001/40/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2001, σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση αποφάσεων απομάκρυνσης υπηκόων τρίτων χωρών ([1]) και οι συνακόλουθες αποφάσεις 2004/191/ΕΚ του Συμβουλίου, της 23ης Φεβρουαρίου 2004, σχετικά με τη θέσπιση των κριτηρίων και των πρακτικών λεπτομερειών εφαρμογής για την αντιστάθμιση των οικονομικών ανισορροπιών που προκύπτουν από την εφαρμογή της οδηγίας 2001/40/ΕΚ σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση αποφάσεων απομάκρυνσης υπηκόων τρίτων χωρών ([2]), και 2004/573/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, περί διοργάνωσης κοινών πτήσεων για την απομάκρυνση από το έδαφος δύο ή περισσοτέρων κρατών μελών, υπηκόων τρίτων χωρών για τους οποίους έχουν εκδοθεί ατομικές αποφάσεις απομάκρυνσης ([3]).

(14) Αυτό αφορά επίσης μελλοντικά κοινοτικά μέσα, όπως ένα μέσο για κοινές προδιαγραφές όσον αφορά τις διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, το οποίο θα πρέπει να δημιουργήσει ομοιογενές πεδίο στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως προς τις διαδικασίες επιστροφής και, ως εκ τούτου, θα ορίσει τις προϋποθέσεις και τα περιθώρια εντός των οποίων τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα επιστροφής.

(15) Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διασφαλίσουν ότι οι δράσεις στο πλαίσιο του Ταμείου τηρούν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα Θεμελιώδη Δικαιώματα, όπως αντικατοπτρίζονται ιδίως στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων), στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη Σύμβαση της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951 περί του καθεστώτος των προσφύγων, όπως συμπληρώθηκε από το πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967 και στις άλλες σχετικές διεθνείς πράξεις, όπως η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού του 1989, κατά περίπτωση.

(16) Έχοντας κατά νουν ότι η συλλογική απέλαση απαγορεύεται δυνάμει του Πρωτοκόλλου 4 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μόνον πρόσωπα τα οποία αφορούν μεμονωμένες αποφάσεις απομάκρυνσης θα πρέπει να επανοδηγούνται μέσω κοινών επιχειρήσεων επιστροφής επιλέξιμων για χρηματοδότηση σύμφωνα με την παρούσα απόφαση.

([1]) ΕΕ L 149 της 2.6.2001, σ. 34.
([2]) ΕΕ L 60 της 27.2.2004, σ. 55.
([3]) ΕΕ L 261 της 6.8.2004, σ. 28.

▼B

(17) Υπό το πρίσμα του πεδίου εφαρμογής και του σκοπού του, το Ταμείο δεν θα πρέπει, σε καμία περίπτωση, να στηρίζει δράσεις σχετικές με χώρους και κέντρα κράτησης προσώπων σε τρίτες χώρες.

(18) Όπως επισημαίνεται στο Πρόγραμμα Δράσης στον τομέα της επιστροφής, το οποίο εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 28 Νοεμβρίου 2002 και επιβεβαιώνεται σταθερά στις πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον τομέα αυτόν, όπως ιδίως στα Συμπεράσματα του Συμβουλίου όσον αφορά την εκούσια επιστροφή, της 2ας Νοεμβρίου 2005, η εκούσια επιστροφή αποτελεί σημαντικό συντελεστή μιας ισορροπημένης, αποτελεσματικής και βιώσιμης προσέγγισης της επιστροφής.

(19) Οι επιλέξιμες δράσεις στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής της ολοκληρωμένης διαχείρισης της επιστροφής θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ειδική κατάσταση των ευάλωτων ατόμων.

(20) Για να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της διαχείρισης της επιστροφής σε εθνικό επίπεδο, το Ταμείο θα πρέπει να καλύπτει επίσης δράσεις που αφορούν την εκούσια επιστροφή προσώπων που δεν υποχρεούνται να εγκαταλείψουν την επικράτεια, όπως είναι οι αιτούντες άσυλο, οι οποίοι δεν έχουν λάβει ακόμη αρνητική απόφαση, ή πρόσωπα που απολαμβάνουν κάποιας μορφής διεθνούς προστασίας κατά την έννοια της οδηγίας 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τη θέσπιση των ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους ([1]) ή πρόσωπα που απολαμβάνουν προσωρινής προστασίας κατά την έννοια της οδηγίας 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων ([2]).

(21) Πρωταρχικός στόχος της παρούσας απόφασης θα πρέπει να είναι η προαγωγή της ολοκληρωμένης διαχείρισης της επιστροφής σε εθνικό επίπεδο. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να θέσουν σε εφαρμογή επιχειρήσεις επιστροφής υπό το πρίσμα ολοκληρωμένων σχεδίων δράσης για την επιστροφή, που αναλύουν την κατάσταση στο οικείο κράτος μέλος ως προς τον στοχοθετούμενο πληθυσμό, καθορίζουν στόχους αντίστοιχους προς τις προβλεπόμενες επιχειρήσεις, και, σε συνεργασία με σχετικούς φορείς, όπως η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR) και ο Διεθνής Οργανισμός για τους Πρόσφυγες (IOM), προσφέρουν προγράμματα επιστροφής που επικεντρώνονται σε αποδοτικές και βιώσιμες επιστροφές μέσω διαφόρων μέτρων. Οσάκις ενδείκνυται, τα ολοκληρωμένα σχέδια επιστροφής θα πρέπει να τυγχάνουν τακτικών αξιολογήσεων και προσαρμογών.

(22) Για να προωθηθεί η εκούσια επιστροφή προσώπων, ιδίως προσώπων που δεν υποχρεούνται να εγκαταλείψουν την επικράτεια, θα πρέπει να προβλεφθούν κίνητρα για τους εν λόγω υποψήφιους προς επιστροφή, όπως προτιμησιακή μεταχείριση με την παροχή ενισχυμένης βοήθειας για την επιστροφή. Αυτός ο τύπος επιστροφής είναι προς το συμφέρον τόσο της αξιοπρεπούς επιστροφής των ενδιαφερομένων όσο και των αρχών από άποψη αποδοτικότητας του κόστους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνονται να δίνουν προτεραιότητα στην εκούσια επιστροφή.

([1]) ΕΕ L 304 της 30.9.2004, σ. 12.
([2]) ΕΕ L 212 της 7.8.2001, σ. 12.

▼B

(23) Εντούτοις, από άποψη πολιτικής, η εκούσια και η αναγκαστική επιστροφή συνδέονται μεταξύ τους και έχουν αμοιβαίο ενισχυτικό αποτέλεσμα, και τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνονται κατά τη διαχείριση της επιστροφής να ενισχύουν τη συμπληρωματικότητα αυτών των δύο τύπων. Υπάρχει προφανής ανάγκη να διεξάγονται αναγκαστικές επιστροφές προκειμένου να διασφαλισθεί η ακεραιότητα της μεταναστευτικής πολιτικής και της πολιτικής ασύλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μεταναστευτικών συστημάτων και συστημάτων χορήγησης ασύλου στα κράτη μέλη. Έτσι, η δυνατότητα αναγκαστικής επιστροφής αποτελεί προϋπόθεση προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι δεν υπονομεύεται η εν λόγω πολιτική και για την επιβολή της εφαρμογής του κράτους δικαίου, που από μόνα τους είναι ουσιαστικά για τη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Η παρούσα απόφαση θα πρέπει, ως εκ τούτου, να στηρίζει δράσεις των κρατών μελών προκειμένου να διευκολύνεται η αναγκαστική επιστροφή.

(24) Εξάλλου, τα σοβαρότερα εμπόδια που γνωρίζουν τα κράτη μέλη στον χώρο της επιστροφής αφορούν συχνά τις αναγκαστικές επιστροφές. Ένα σημαντικό εμπόδιο είναι η αβεβαιότητα ως προς την ταυτότητα των ενδιαφερομένων ή/και η απουσία των αναγκαίων ταξιδιωτικών εγγράφων. Για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνονται να βελτιώνουν τη συνεργασία τους με τις προξενικές αρχές τρίτων χωρών, την ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών καθώς και την επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ τους όσον αφορά τη συνεργασία με αυτές τις υπηρεσίες.

(25) Τέλος, είναι επιτακτικής σημασίας η παρούσα απόφαση να ενισχύει, στα κράτη μέλη που το θεωρούν αναγκαίο, ειδικά μέτρα για υποψήφιους προς επιστροφή στη χώρα επιστροφής, προκειμένου, πρώτον, να εξασφαλίζεται η πραγματική επιστροφή στην πόλη τους ή την περιοχή καταγωγής τους υπό καλές συνθήκες, και δεύτερον, να ενισχύεται η βιώσιμη επανένταξή τους στην κοινότητά τους. Τα μέτρα αυτά δεν θα πρέπει να συνιστούν αυτή καθαυτή βοήθεια προς την τρίτη χώρα, και θα πρέπει να είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση μόνον όταν και εφόσον υπάρχει η αναγκαία συνέχεια με δραστηριότητες που έχουν αρχίσει και διεξάγονται κατά κύριο λόγο στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους στο πλαίσιο ολοκληρωμένου σχεδίου επιστροφής.

(26) Επί πλέον, αυτά τα μέτρα θα πρέπει να τελούν σε συνεργία με τις δράσεις που στηρίζουν τα κοινοτικά μέσα εξωτερικής βοήθειας, ιδίως με το θεματικό πρόγραμμα για το άσυλο και τη μετανάστευση.

(27) Η παρούσα απόφαση σχεδιάσθηκε για να αποτελέσει μέρος ενός συνεκτικού πλαισίου, το οποίο περιλαμβάνει, επίσης, την απόφαση αριθ. 573/2007/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Μαΐου 2007, σχετικά με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων, για την περίοδο 2008 έως 2013, ως μέρος του γενικού προγράμματος «Αλληλεγγύη και διαχείριση των μεταναστευτικών ροών», και με την κατάργηση της απόφασης 2004/904/ΕΚ του Συμβουλίου [1], την απόφαση αριθ. 574/2007/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Μαΐου 2007, σχετικά με τη σύσταση του Ταμείου Εξωτερικών Συνόρων για την περίοδο 2007 έως 2013, ως μέρος του γενικού προγράμματος «Αλληλεγγύη και διαχείριση των μεταναστευτικών ροών» [2], και την απόφαση 2007/…/ΕΚ του Συμβουλίου, της …, για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης Υπηκόων Τρίτων Χωρών για την περίοδο 2007-2013, ως μέρος του Γενικού Προγράμματος «Αλληλεγγύη και Διαχείριση των Μεταναστευτικών Ροών» [3], το οποίο

[1] Βλ. σελίδα 1 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.
[2] Βλ. σελίδα 22 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.
[3] Δεν έχει ακόμα δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα.

▼B

στοχεύει να εξετάσει το ζήτημα του δίκαιου καταμερισμού των ευθυνών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά το οικονομικό βάρος που προκύπτει από την εισαγωγή ολοκληρωμένης διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από την εφαρμογή κοινών πολιτικών ασύλου και μετανάστευσης, όπως αναπτύχθηκαν σύμφωνα με τον Τίτλο IV του Τρίτου Μέρους της Συνθήκης.

(28) Ο ευρωπαϊκός οργανισμός για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο οποίος ιδρύεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 του Συμβουλίου [1] (εφεξής αποκαλούμενος «Οργανισμός») , έχει ως ένα από τα καθήκοντά του, να παρέχει στα κράτη μέλη την αναγκαία στήριξη για την οργάνωση κοινών επιχειρήσεων επαναπατρισμού και να επισημαίνει τις βέλτιστες πρακτικές για τη χορήγηση ταξιδιωτικών εγγράφων και την απομάκρυνση των υπηκόων τρίτων χωρών που βρίσκονται παράνομα στα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, ο Οργανισμός θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για μια αποτελεσματική συντονισμένη προσπάθεια επιστροφής στα κράτη μέλη, ενώ η εφαρμογή και η διοργάνωση των κοινών επιχειρήσεων επαναπατρισμού θα εναπόκεινται στις αρμόδιες εθνικές υπηρεσίες. Για τον λόγο αυτό, ο Οργανισμός θα πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιεί πόρους που διατίθενται από κοινοτικές δράσεις στην παρούσα απόφαση.

(29) Η υποστήριξη που παρέχεται από το Ταμείο θα ήταν αποδοτικότερη και καλύτερα στοχοθετημένη εάν η συγχρηματοδότηση των επιλέξιμων δράσεων βασισθεί σε στρατηγικό πολυετή προγραμματισμό, που καταρτίζει το εκάστοτε κράτος μέλος σε διάλογο με την Επιτροπή.

(30) Βάσει των στρατηγικών κατευθυντηρίων γραμμών που υιοθετούνται από την Επιτροπή, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να συντάσσει έγγραφο πολυετούς προγραμματισμού, λαμβάνοντας υπόψη τη συγκεκριμένη κατάσταση και τις ανάγκες του και εκθέτοντας την οικεία στρατηγική ανάπτυξης, η οποία θα πρέπει να αποτελεί το πλαίσιο προετοιμασίας για την εφαρμογή των δράσεων που απαριθμούνται στα ετήσια προγράμματα.

(31) Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 53, παράγραφος 1, στοιχείο β), του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [2] (εφεξής: «δημοσιονομικός κανονισμός»), θα πρέπει να καθορισθούν οι προϋποθέσεις που θα επιτρέπουν στην Επιτροπή να ασκεί τις αρμοδιότητές της για την εφαρμογή του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να αποσαφηνισθούν οι υποχρεώσεις συνεργασίας των κρατών μελών. Η εφαρμογή αυτών των προϋποθέσεων θα επιτρέψει στην Επιτροπή να εξασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη θα κάνουν νόμιμη και ορθή χρήση του Ταμείου και σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης κατά την έννοια των άρθρων 27 και 48, παράγραφος 2, του δημοσιονομικού κανονισμού.

(32) Η Επιτροπή θα πρέπει να καθορίσει την ενδεικτική κατανομή των διαθέσιμων πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων χρησιμοποιώντας αντικειμενική και διαφανή μέθοδο.

(33) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν την κανονική λειτουργία του

[1] ΕΕ L 349 της 25.11.2004, σ. 1.
[2] ΕΕ L 248 της 16.9.2002, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1995/2006 (ΕΕ L 390 της 30.12.2006, σ. 1).

▼B

συστήματος διαχείρισης και ελέγχου και την ποιότητα της εφαρμογής. Προς τον σκοπό αυτό, είναι αναγκαίο να ορισθούν οι γενικές αρχές και τα απαραίτητα καθήκοντα, τα οποία θα πρέπει να επιτελούν όλα τα προγράμματα.

(34) Σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν την πρωταρχική ευθύνη για την υλοποίηση και τον έλεγχο των παρεμβάσεων των Ταμείων.

(35) Θα πρέπει να καθορισθούν οι υποχρεώσεις των κρατών μελών όσον αφορά τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, την πιστοποίηση των δαπανών και την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση των παρατυπιών και των παραβάσεων του κοινοτικού δικαίου, προκειμένου να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική και ορθή εφαρμογή των πολυετών και ετήσιων προγραμμάτων τους. Ιδίως, όσον αφορά τη διαχείριση και τον έλεγχο, είναι απαραίτητο να καθορισθούν οι ρυθμίσεις σύμφωνα με τις οποίες τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την εγκαθίδρυση και την ικανοποιητική λειτουργία των σχετικών συστημάτων.

(36) Με την επιφύλαξη των εξουσιών της Επιτροπής όσον αφορά τον δημοσιονομικό έλεγχο, η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής στον τομέα αυτό θα πρέπει να ενθαρρυνθεί.

(37) Η αποτελεσματικότητα και ο αντίκτυπος των δράσεων που υποστηρίζονται από το Ταμείο εξαρτώνται επίσης από την αξιολόγησή τους και από τη διάδοση των αποτελεσμάτων τους. Θα πρέπει να προσδιορισθούν οι αρμοδιότητες των κρατών μελών και της Επιτροπής σε σχέση με το θέμα αυτό και να διατυπωθούν επισήμως ρυθμίσεις για να εξασφαλισθούν η αξιοπιστία της αξιολόγησης και η ποιότητα των σχετικών πληροφοριών.

(38) Οι δράσεις θα πρέπει να αξιολογούνται με σκοπό την ενδιάμεση επανεξέταση και την αξιολόγηση των επιπτώσεων και η διαδικασία αξιολόγησης θα πρέπει να ενσωματώνεται στις ρυθμίσεις για την παρακολούθηση των σχεδίων.

(39) Έχοντας κατά νουν τη σημασία της προβολής της κοινοτικής χρηματοδότησης, η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει καθοδήγηση ώστε να διευκολύνει κάθε αρχή, μη κυβερνητική οργάνωση, διεθνή οργανισμό ή άλλη οντότητα που επιχορηγείται από το παρόν Ταμείο, να αναγνωρίζει προσηκόντως τη στήριξη που δέχεται, λαμβάνοντας υπόψη την πρακτική σχετικά με άλλα μέσα κοινής διαχείρισης, όπως τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

(40) Η παρούσα απόφαση καθορίζει, για όλη τη διάρκεια του προγράμματος, ένα χρηματοδοτικό πλαίσιο, που αποτελεί προνομιακή αναφορά, κατά την έννοια του σημείου 37 της διοργανικής συμφωνίας, της 17ης Μαΐου 2006, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση [1], για την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή μέσα στα πλαίσια της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού.

(41) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας απόφασης, και συγκεκριμένα η προώθηση της επιστροφής των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών εντός του πλαισίου των κοινών προτύπων και της αρχής της ολοκληρωμένης διαχείρισης της επιστροφής, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορεί, κατά συνέπεια, λόγω των διαστάσεων και των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να θεσπίσει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ιδίου άρθρου, η παρούσα απόφαση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.

[1] ΕΕ C 139 της 14.6.2006, σ. 1.

▼B

(42) Τα απαιτούμενα μέτρα για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης θα πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή ([1]).

(43) Δεδομένου ότι το μέτρο της παρούσας απόφασης σχετικά με την υιοθέτηση στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών, είναι γενικής εμβελείας και αποσκοπεί στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας απόφασης, μεταξύ άλλων με τη διαγραφή ορισμένων από τα στοιχεία αυτά ή με τη συμπλήρωση της παρούσας απόφασης της προσθήκης νέων μη ουσιωδών στοιχείων, θα πρέπει να θεσπισθεί σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο που προβλέπεται στο άρθρο 5α της απόφασης 1999/468/ΕΚ. Όσον αφορά την υιοθέτηση στρατηγικών κατευθυντηρίων γραμμών, και για λόγους αποτελεσματικότητας, οι συνήθεις προθεσμίες που ισχύουν στην κανονιστική διαδικασία με έλεγχο θα πρέπει να συντομευθούν.

(44) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του Πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.

(45) Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Πρωτοκόλλου για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Ιρλανδία κοινοποίησε, με επιστολή της 6ης Σεπτεμβρίου 2005, ότι επιθυμεί να συμμετάσχει στη θέσπιση και την εφαρμογή της παρούσας απόφασης.

(46) Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Πρωτοκόλλου για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Ηνωμένο Βασίλειο κοινοποίησε, με επιστολή της 27ης Οκτωβρίου 2005, ότι επιθυμεί να συμμετάσχει στη θέσπιση και την εφαρμογή της παρούσας απόφασης.

(47) Σύμφωνα με το άρθρο 67, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, η απόφαση 2004/927/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2004, σχετικά με την υπαγωγή ορισμένων τομέων που καλύπτονται από τον Τίτλο IV του Τρίτου Μέρους της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στη διαδικασία του άρθρου 251 της Συνθήκης αυτής ([2]), κατέστησε τη διαδικασία του άρθρου 251 της Συνθήκης εφαρμοστέα στους τομείς που υπάγονται στο άρθρο 62, παράγραφος 1, παράγραφος 2, στοιχείο α), και παράγραφος 3, και στο άρθρο 63, παράγραφος 2, στοιχείο β), και παράγραφος 3, στοιχείο β), της Συνθήκης,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα απόφαση συστήνει, για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2008 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 2013, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επιστροφής,

([1]) ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23. Απόφαση όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2006/512/ΕΚ (ΕΕ L 200 της 22.7.2006, σ. 11).

([2]) ΕΕ L 396 της 31.12.2004, σ. 45.

▼B

στο εξής καλούμενο «Ταμείο», ως μέρος ενός συνεκτικού πλαισίου που περιλαμβάνει επίσης την απόφαση αριθ. 573/2007/ΕΚ, την απόφαση αριθ. 574/2007/ΕΚ, και την απόφαση 2007/…/ΕΚ, για να συμβάλει στην ενίσχυση του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης και στην εφαρμογή της αρχής της αλληλεγγύης μεταξύ κρατών μελών.

Η παρούσα απόφαση καθορίζει τους στόχους στους οποίους συμβάλλει το Ταμείο, τις προϋποθέσεις λειτουργίας του, τους διαθέσιμους δημοσιονομικούς πόρους καθώς και τα κριτήρια για την κατανομή των διαθέσιμων δημοσιονομικών πόρων.

Θεσπίζει τους κανόνες διαχείρισης του Ταμείου, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών, καθώς και τους μηχανισμούς παρακολούθησης και ελέγχου που βασίζονται στην κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών.

Άρθρο 2

Γενικός στόχος του Ταμείου

1. Ο γενικός στόχος του Ταμείου είναι η στήριξη των προσπαθειών που καταβάλλουν τα κράτη μέλη προκειμένου να βελτιωθεί η διαχείριση της επιστροφής σε όλες τις διαστάσεις της με τη χρήση της έννοιας της ολοκληρωμένης διαχείρισης και προβλέποντας κοινές δράσεις που θα εφαρμόζουν τα κράτη μέλη ή εθνικές δράσεις που επιδιώκουν την επίτευξη των στόχων της Κοινότητας βάσει της αρχής της αλληλεγγύης, λαμβάνοντας υπόψη την κοινοτική νομοθεσία στον τομέα αυτό και τηρώντας πλήρως τα θεμελιώδη δικαιώματα.

2. Το Ταμείο συνεισφέρει στη χρηματοδότηση της τεχνικής βοήθειας με πρωτοβουλία των κρατών μελών ή της Επιτροπής.

Άρθρο 3

Ειδικοί στόχοι

1. Το Ταμείο συμβάλλει στην επιδίωξη των ακόλουθων ειδικών στόχων:

α) την καθιέρωση και τη βελτίωση της οργάνωσης και της εφαρμογής της ολοκληρωμένης διαχείρισης της επιστροφής από τα κράτη μέλη,

β) την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης διαχείρισης της επιστροφής και της εφαρμογής της,

γ) την προώθηση μιας αποτελεσματικής και ενιαίας εφαρμογής κοινών προδιαγραφών για την επιστροφή σύμφωνα με την ανάπτυξη πολιτικής στον τομέα αυτόν.

2. Η ολοκληρωμένη διαχείριση της επιστροφής περιλαμβάνει ιδίως, την ανάπτυξη και την εφαρμογή, από τις αρμόδιες αρχές των οικείων κρατών μελών, ολοκληρωμένων σχεδίων επιστροφής, τα οποία:

α) βασίζονται σε συνεκτική αξιολόγηση της κατάστασης στο κράτος μέλος όσον αφορά τον στοχοθετημένο πληθυσμό ή στοχοθετημένο ειδικό θέμα σχετικά με την επιστροφή, καθώς και των προκλήσεων που εγκλείουν οι σχεδιαζόμενες πράξεις (όπως εκείνες που αφορούν την απόκτηση ταξιδιωτικών εγγράφων και άλλα πρακτικά εμπόδια στην επιστροφή), λαμβάνοντας υπόψη, οσάκις ενδείκνυται, τη σχετική περιπτωσιολογία. Η συνεκτική αξιολόγηση συντάσσεται σε συνεργασία με όλες τις εμπλεκόμενες αρχές και εταίρους,

β) στοχεύουν στην επίτευξη ευρέως φάσματος μέτρων για την ενθάρρυνση προγραμμάτων εκούσιας επιστροφής των υπηκόων τρίτων χωρών, ιδίως όσων δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τους όρους εισόδου και παραμονής στο έδαφός του, και, οσάκις απαιτείται, για την εκτέλεση επιχειρήσεων αναγκαστικής επιστροφής των εν λόγω προσώπων, σε πλήρη συμμόρφωση με τις ανθρωπιστικές αρχές και τον σεβασμό της αξιοπρέπειάς τους,

▼B

γ) περιλαμβάνουν σχεδιασμό ή/και χρονοδιάγραμμα και, οσάκις ενδείκνυται, προβλέπουν μηχανισμό περιοδικής αξιολόγησης που δίνει τη δυνατότητα προσαρμογής του σχεδιασμού και αξιολόγησης του αντίκτυπου του εφαρμοζόμενου σχεδιασμού, και

δ) περιλαμβάνουν, οσάκις ένα κράτος μέλος το θεωρεί σκόπιμο, μέτρα διευκόλυνσης της συνεργασίας μεταξύ των αρμοδίων αρχών, των αρχών επιβολής της εφαρμογής του νόμου και των δικαστικών αρχών, ενδεχομένως σε διάφορα κυβερνητικά επίπεδα.

3. Τα ολοκληρωμένα σχέδια επιστροφής επικεντρώνονται ιδίως σε αποδοτικές και βιώσιμες επιστροφές, μέσω πράξεων όπως η αποτελεσματική πληροφόρηση κατά την προ της επιστροφής φάση, ταξιδιωτικές ρυθμίσεις, διέλευση στην χώρα επιστροφής τόσο για την εκούσια όσο και για την αναγκαστική επιστροφή. Στο μέτρο του δυνατού, μπορεί να προβλέπονται κίνητρα για τους εκουσίως επιστρέφοντες, όπως η βοήθεια κατά την επιστροφή, προκειμένου να προωθείται η εκούσια επιστροφή.

Οσάκις τα κράτη μέλη το θεωρούν σκόπιμο, μπορούν να συμπεριλαμβάνουν την παροχή στήριξης κατά την εισδοχή και την επανένταξη.

Άρθρο 4

Επιλέξιμες δράσεις στα κράτη μέλη

1. Οι δράσεις που αφορούν τους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο α), και ιδίως οι ακόλουθες, είναι επιλέξιμες για στήριξη από το Ταμείο:

α) καθιέρωση ή βελτίωση αποτελεσματικής, σταθερής και διαρκούς επιχειρησιακής συνεργασίας των κρατών μελών με τις προξενικές αρχές και τις μεταναστευτικές υπηρεσίες τρίτων χωρών, με σκοπό την απόκτηση ταξιδιωτικών εγγράφων για την επιστροφή υπηκόων τρίτων χωρών και την εξασφάλιση ταχειών και επιτυχών απομακρύνσεων,

β) προαγωγή τρόπων και μέσων ώστε να παρέχονται, όσο το δυνατό ενωρίτερα, πληροφορίες σχετικά με την επιστροφή σε διαδικασίες ασύλου και μετανάστευσης και να ενθαρρύνονται ατομικά υπήκοοι τρίτων χωρών να κάνουν χρήση της δυνατότητας εκούσιας επιστροφής,

γ) διευκόλυνση της εκούσιας επιστροφής υπηκόων τρίτων χωρών, ιδίως με προγράμματα υποβοηθούμενης εκούσιας επιστροφής, με στόχο την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της βιωσιμότητας της επιστροφής,

δ) ανάπτυξη τρόπων συνεργασίας μεταξύ διαφόρων επιπέδων εθνικών, περιφερειακών, τοπικών, αστικών και άλλων δημοσίων αρχών που επιτρέπουν στους αξιωματούχους να αποκτούν ταχέως πληροφορίες σχετικά με τις εμπειρίες επιστροφής και τις πρακτικές από αλλού και, εφόσον είναι δυνατόν, να συγκεντρώνουν πόρους,

ε) απλούστευση και εκτέλεση της αναγκαστικής επιστροφής υπηκόων τρίτων χωρών που δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τους όρους εισόδου και παραμονής, με στόχο την ενίσχυση της αξιοπιστίας και της ακεραιότητας των μεταναστευτικών πολιτικών και τη μείωση της περιόδου κράτησης προσώπων που αναμένουν την αναγκαστική απομάκρυνσή τους.

2. Οι δράσεις που αφορούν τον στόχο που ορίζεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο β), και ιδίως οι ακόλουθες, είναι επιλέξιμες για στήριξη από το Ταμείο:

α) συνεργασία στη συγκέντρωση και παροχή σε ενδεχόμενους υποψήφιους επιστροφής πληροφοριών για τη χώρα καταγωγής, προηγούμενης διαμονής ή διέλευσης,

▼B

β) συνεργασία στην ανάπτυξη αποδοτικών, σταθερών και διαρκών επιχειρησιακών σχέσεων εργασίας μεταξύ των αρχών των κρατών μελών και των προξενικών αρχών και των μεταναστευτικών υπηρεσιών τρίτων χωρών, για να διευκολύνεται η προξενική αρωγή κατά την απόκτηση ταξιδιωτικών εγγράφων για την επιστροφή των υπηκόων τρίτων χωρών και η εξασφάλιση ταχειών και επιτυχών απομακρύνσεων,

γ) η κατάστρωση κοινών ολοκληρωμένων σχεδίων επιστροφής και η εφαρμογή τους, συμπεριλαμβανομένων κοινών προγραμμάτων εκούσιας επιστροφής για ειδικές χώρες ή περιοχές καταγωγής, προηγούμενης διαμονής ή διέλευσης,

δ) μελέτες για την υφιστάμενη κατάσταση και τις δυνατότητες βελτίωσης της διοικητικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα της επιστροφής, καθώς και τον ρόλο που πρέπει να διαδραματίζουν οι διεθνείς και μη κυβερνητικές οργανώσεις στο πλαίσιο αυτό,

ε) ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών, στήριξη και παροχή συμβουλών κατά τον χειρισμό της επιστροφής ιδιαίτερα ευάλωτων ομάδων,

στ) διοργάνωση σεμιναρίων για τους ασκούντες σχετικά επαγγέλματα, με θέμα τις βέλτιστες πρακτικές και επικεντρωμένα σε συγκεκριμένες τρίτες χώρες ή/και περιφέρειες,

ζ) κοινά μέτρα που καθιστούν δυνατή την εισδοχή επανεισερχόμενων στις χώρες καταγωγής, προηγούμενης διαμονής ή διέλευσης,

η) κοινή ανάπτυξη δράσεων για να διασφαλίζεται η βιώσιμη επιστροφή προσώπων στη χώρα καταγωγής ή προηγούμενης διαμονής.

3. Οι δράσεις που αφορούν τον στόχο που ορίζεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο γ), και ιδίως οι ακόλουθες, είναι επιλέξιμες για στήριξη από το Ταμείο:

α) ενίσχυση της ικανότητας των αρμόδιων αρχών να λαμβάνουν υψηλής ποιότητας αποφάσεις περί της επιστροφής, όσο το δυνατόν ταχύτερα,

β) ενίσχυση της ικανότητας των αρμόδιων διοικητικών αρχών να προβαίνουν στην ταχεία εκτέλεση/επιβολή των αποφάσεων απομάκρυνσης, σεβόμενες πλήρως την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα ασφάλειας που αφορούν αυτές τις επιχειρήσεις,

γ) ενίσχυση της ικανότητας των δικαστικών φορέων να αξιολογούν ταχύτερα τις αποφάσεις περί επιστροφής που είναι αντικείμενο προσφυγής,

δ) διοργάνωση σεμιναρίων και κοινής κατάρτισης για το προσωπικό των αρμοδίων εθνικών, περιφερειακών, τοπικών, αστικών και άλλων αρμοδίων διοικητικών και δικαστικών υπηρεσιών καθώς και υπηρεσιών επιβολής του νόμου, όσον αφορά τις νομικές και πρακτικές πλευρές των επιχειρήσεων επιστροφής,

ε) ενίσχυση της ικανότητας των αρμόδιων διοικητικών αρχών να προβαίνουν στην αποτελεσματική εφαρμογή κοινών ρυθμίσεων για αμοιβαία αναγνώριση και κοινές επιχειρήσεις επιστροφής, συμπεριλαμβανομένων των συστάσεων, των επιχειρησιακών προτύπων και των βέλτιστων πρακτικών που ορίζονται από τον Οργανισμό, στον τομέα της επιστροφής.

4. Οι δράσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 προωθούν, ιδίως την εφαρμογή των διατάξεων της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας στον τομέα της κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής για τη μετανάστευση και την επιστροφή.

▼B

Άρθρο 5

Επιλέξιμα μέτρα στα κράτη μέλη

Οι ενισχυόμενες δράσεις μπορούν να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα μέτρα:

1) Σε όλες τις περιπτώσεις επιστροφής, πληροφορίες προς τους υπηκόους τρίτων χωρών περί επιστροφής γενικά, παροχή συμβουλών στα άτομα για τις δυνατότητες εκούσιας επιστροφής, δαπάνες μεταφράσεων, παροχή των απαραίτητων ταξιδιωτικών εγγράφων, δαπάνη των αναγκαίων προ της επιστροφής ιατρικών ελέγχων, έξοδα ταξιδίου και διατροφής των επιστρεφόντων και των συνοδών τους, συμπεριλαμβανομένων του ιατρικού προσωπικού και των διερμηνέων, στέγαση των συνοδών, συμπεριλαμβανομένων του ιατρικού προσωπικού και των διερμηνέων, δαπάνη μεταφοράς στο κράτος μέλος και μέχρι τη χώρα επιστροφής και συνεργασία με τις αρχές της χώρας καταγωγής, προηγούμενης διαμονής ή διέλευσης,

2) σε όλες τις περιπτώσεις επιστροφής, ειδική βοήθεια προς τα ευάλωτα πρόσωπα, όπως είναι οι ανήλικοι, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι, οι ανάπηροι, οι υπέργηροι, οι εγκυμονούσες, οι μονογονεϊκές οικογένειες με ανήλικα παιδιά και τα πρόσωπα που έχουν υποστεί βασανιστήρια, βιασμούς ή άλλες σοβαρές μορφές ψυχολογικής, φυσικής ή σεξουαλικής βίας,

3) επιπλέον, στην περίπτωση αναγκαστικής επιστροφής υπηκόων τρίτων χωρών που δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τους όρους εισόδου και παραμονής, δαπάνες ταξιδίου, διατροφής και προσωρινής στέγασης των επιστρεφόντων και των συνοδών τους από το συμμετέχον κράτος μέλος στο κράτος μέλος που έχει αναλάβει την οργάνωση, πριν από την αναχώρηση σε περίπτωση κοινών επιχειρήσεων επιστροφής,

4) επιπλέον, στην περίπτωση εκούσιας επιστροφής υπηκόων τρίτων χωρών που δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τους όρους εισόδου και παραμονής, βοήθεια προς τους επιστρέφοντες για την προετοιμασία της επιστροφής και για τα στοιχειώδη έξοδα πριν από την επιστροφή,

5) επιπλέον, στην περίπτωση της εκούσιας επιστροφής υπηκόων τρίτων χωρών που δεν υποχρεούνται να εγκαταλείψουν την επικράτεια των κρατών μελών και σε άλλες περιπτώσεις, εφόσον αυτό θεωρείται σκόπιμο από τα κράτη μέλη, περιορισμένη οικονομική συνεισφορά για αρχικές δαπάνες μετά την επιστροφή, μεταφορά της προσωπικής οικοσκευής του επιστρέφοντος, επαρκής προσωρινή στέγαση για τις πρώτες ημέρες μετά την επιστροφή στη χώρα επιστροφής σε κέντρο υποδοχής ή, αν είναι αναγκαίο, σε ξενοδοχείο, παροχή βοήθειας για κατάρτιση και απασχόληση, και περιορισμένη στήριξη εκκίνησης για οικονομικές δραστηριότητες, οσάκις ενδείκνυται,

6) εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού των αρμόδιων διοικητικών και δικαστικών φορέων και των υπηρεσιών επιβολής του νόμου, αποσπάσεις προσωπικού αυτών των κατηγοριών από άλλα κράτη μέλη για να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική και ενιαία εφαρμογή των κοινών προτύπων για την επιστροφή και η τήρηση των υποχρεώσεων βάσει διεθνών πράξεων που επηρεάζουν την αντιμετώπιση των επιστρεφόντων και για να ενισχύεται η συνεργασία, καθώς και αποστολές για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των πολιτικών επιστροφής σε τρίτες χώρες,

7) στην περίπτωση επιχειρησιακής συνεργασίας με τις προξενικές αρχές και τις μεταναστευτικές υπηρεσίες τρίτων χωρών με σκοπό την απόκτηση ταξιδιωτικών εγγράφων και την εξασφάλιση ταχειών διαδικασιών απομάκρυνσης, δαπάνες ταξιδίου και στέγασης στο κράτος μέλος για το προσωπικό των αρχών και των υπηρεσιών που είναι υπεύθυνες για την ταυτοποίηση υπηκόων τρίτων χωρών και για την επαλήθευση των ταξιδιωτικών εγγράφων τους,

▼B

8) στην περίπτωση μέτρων επανένταξης υπηκόων τρίτων χωρών που δεν υποχρεούνται να εγκαταλείψουν την επικράτεια των κρατών μελών, χρηματικά κίνητρα και άλλα βραχυπρόθεσμα μέτρα αναγκαία για την εκκίνηση της διαδικασίας επανένταξης για την προσωπική ανάπτυξη του επιστρέφοντος, όπως κατάρτιση, διαμεσολάβηση για την εξεύρεση εργασίας και απασχόλησης, στήριξη εκκίνησης για οικονομικές δραστηριότητες και παροχή βοήθειας και συμβουλών μετά την επιστροφή,

9) στην περίπτωση μέτρων επανένταξης υπηκόων τρίτων χωρών που δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τους όρους εισόδου και παραμονής και, οσάκις το οικείο κράτος μέλος το θεωρεί σκόπιμο, χρηματικά κίνητρα και άλλα βραχυπρόθεσμα μέτρα αναγκαία για την εκκίνηση της διαδικασίας επανένταξης για την προσωπική ανάπτυξη του επιστρέφοντος, όπως κατάρτιση, διαμεσολάβηση για την εξεύρεση εργασίας και απασχόλησης, στήριξη εκκίνησης για οικονομικές δραστηριότητες και παροχή βοήθειας και συμβουλών μετά την επιστροφή, καθώς και μέτρα που δίδουν τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να προσφέρουν τις κατάλληλες ρυθμίσεις για την υποδοχή των επιστρεφόντων στις τρίτες χώρες μόλις αφίκνυνται.

Άρθρο 6

Κοινοτικές δράσεις

1. Με πρωτοβουλία της Επιτροπής, το Ταμείο μπορεί να χρηματοδοτήσει, εντός του ορίου του 7 % των διαθέσιμων πόρων του, διεθνικές δράσεις ή δράσεις που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την Κοινότητα στο σύνολό της στο εξής αποκαλούμενες («κοινοτικές δράσεις»), για την πολιτική στον τομέα της επιστροφής, και μέτρα εφαρμοζόμενα στις ομάδες στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 7.

2. Για να είναι επιλέξιμες προς χρηματοδότηση, οι κοινοτικές δράσεις πρέπει ιδίως:

α) να προωθούν την κοινοτική συνεργασία για την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου και των καλών πρακτικών,

β) να υποστηρίζουν την εγκαθίδρυση διεθνικών δικτύων συνεργασίας και την εφαρμογή πιλοτικών σχεδίων βασισμένων στις διεθνικές εταιρικές σχέσεις μεταξύ οργανισμών που είναι εγκατεστημένοι σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, με προορισμό να τονωθεί η καινοτομία, να διευκολύνεται η ανταλλαγή εμπειριών και καλής πρακτικής πρακτικών και να βελτιωθεί η ποιότητα της πολιτικής επιστροφής,

γ) να υποστηρίζουν διεθνικές εκστρατείες ευαισθητοποίησης,

δ) να υποστηρίζουν μελέτες, τη διάδοση και ανταλλαγή πληροφοριών, για τις βέλτιστες πρακτικές και όλες τις άλλες πτυχές των πολιτικών επιστροφής, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για τη χρήση τεχνολογιών αιχμής, ιδίως για την ενθάρρυνση περισσότερο συγκριτικής έρευνας σχετικά με τις επιπτώσεις των προηγούμενων και τρεχόντων προγραμμάτων στον τομέα της επιστροφής,

ε) να υποστηρίζουν πιλοτικά σχέδια και μελέτες για τη δυνατότητα νέων μορφών κοινοτικής συνεργασίας και κοινοτικού δικαίου στον συγκεκριμένο τομέα,

στ) να υποστηρίζουν την ανάπτυξη και την εφαρμογή από τα κράτη μέλη κοινών στατιστικών εργαλείων, μεθόδων και δεικτών για τη μέτρηση των εξελίξεων των πολιτικών στον τομέα της επιστροφής, ιδίως για τη διάδοση στατιστικών που κατανέμονται σε συνάρτηση με τις εκούσιες και αναγκαστικές επιστροφές,

ζ) να στηρίζουν την ανάπτυξη και την τακτική ενημέρωση, σε συνεργασία με τον Οργανισμό, ενός κοινού εγχειριδίου βέλτιστων πρακτικών στον τομέα της επιστροφής, συμπεριλαμβανομένων των συνοδειών,

▼B

η) να παρέχουν υπηρεσίες στήριξης στα κράτη μέλη σε περίπτωση δεόντως αιτιολογημένων καταστάσεων έκτακτης ανάγκης για τις οποίες απαιτούνται επείγουσες δράσεις.

3. Το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας το οποίο καθορίζει τις προτεραιότητες για τις κοινοτικές δράσεις θεσπίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 52, παράγραφος 2.

Άρθρο 7

Ομάδες-στόχοι

1. Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, οι ομάδες-στόχοι περιλαμβάνουν:

α) όλους τους υπηκόους τρίτων χωρών για τους οποίους δεν έχει ακόμη ληφθεί τελική αρνητική απόφαση σχετικά με το αίτημά τους για διεθνή προστασία σε κράτος μέλος και οι οποίοι δύνανται να επιλέξουν να χρησιμοποιήσουν την εκούσια επιστροφή, υπό τον όρο ότι δεν έχουν αποκτήσει νέα υπηκοότητα και δεν έχουν φύγει από το έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους,

β) όλους τους υπηκόους τρίτων χωρών που απολαύουν κάποιας μορφής διεθνούς προστασίας κατά την έννοια της οδηγίας 2004/83/ΕΚ ή προσωρινής προστασίας κατά την έννοια της οδηγίας 2001/55/ΕΚ σε ένα κράτος μέλος και οι οποίοι επιλέγουν να χρησιμοποιήσουν την εκούσια επιστροφή, υπό τον όρο ότι δεν έχουν αποκτήσει νέα υπηκοότητα και δεν έχουν φύγει από το έδαφος του οικείου κράτους μέλους,

γ) όλους τους υπηκόους τρίτων χωρών που δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τους όρους εισόδου ή/και παραμονής και σε κράτος μέλος και οι οποίοι, σύμφωνα με την υποχρέωση να εγκαταλείψουν το έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους, χρησιμοποιούν την εκούσια επιστροφή,

δ) όλους τους άλλους υπηκόους τρίτων χωρών, οι οποίοι δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τους όρους εισόδου ή/και παραμονής σε ένα κράτος μέλος.

2. Ως «υπήκοος τρίτης χώρας» νοείται κάθε πρόσωπο που δεν είναι πολίτης της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 1, της Συνθήκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΑΡΧΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Άρθρο 8

Συμπληρωματικότητα, συνέπεια και συμμόρφωση

1. Το Ταμείο παρέχει ενίσχυση που συμπληρώνει εθνικές, περιφερειακές και τοπικές δράσεις, ενσωματώνοντας σε αυτές τις δράσεις τις προτεραιότητες της Κοινότητας.

2. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ώστε η ενίσχυση από το Ταμείο και τα κράτη μέλη να είναι συνεπής προς τις δραστηριότητες, τις πολιτικές και τις προτεραιότητες της Κοινότητας. Αυτή η συνέπεια υπογραμμίζεται ιδίως στο πολυετές πρόγραμμα που προβλέπεται από το άρθρο 19.

3. Οι πράξεις που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο συμμορφώνονται με τις διατάξεις της Συνθήκης και τις πράξεις που απορρέουν από αυτές.

▼B

Άρθρο 9

Προγραμματισμός

1. Οι στόχοι του Ταμείου επιδιώκονται στο πλαίσιο της περιόδου πολυετούς προγραμματισμού (2008-2013), η οποία υπόκειται σε ενδιάμεση επανεξέταση σύμφωνα με το άρθρο 22. Το σύστημα πολυετούς προγραμματισμού περιλαμβάνει τις προτεραιότητες καθώς και διαδικασία διαχείρισης, λήψης αποφάσεων, λογιστικού ελέγχου και πιστοποίησης.

2. Τα πολυετή προγράμματα που εγκρίνονται από την Επιτροπή εφαρμόζονται μέσω ετήσιων προγραμμάτων.

Άρθρο 10

Επικουρικότητα και αναλογική παρέμβαση

1. Η εφαρμογή των πολυετών και ετήσιων προγραμμάτων που αναφέρονται στα άρθρα 19 και 21 εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών στο ενδεικνυόμενο εδαφικό επίπεδο, σύμφωνα με το ιδιαίτερο θεσμικό σύστημα που ισχύει σε κάθε κράτος μέλος. Η αρμοδιότητα αυτή ασκείται σύμφωνα με την παρούσα απόφαση.

2. Όσον αφορά τις διατάξεις λογιστικού ελέγχου, τα μέσα που χρησιμοποιούνται από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη ποικίλλουν ανάλογα με το μέγεθος της κοινοτικής συνεισφοράς. Η ίδια αρχή ισχύει επίσης και για τις διατάξεις που αφορούν την αξιολόγηση, καθώς και για τις εκθέσεις που αφορούν τα πολυετή και ετήσια προγράμματα.

Άρθρο 11

Μέθοδοι εφαρμογής

1. Ο κοινοτικός προϋπολογισμός που διατίθεται στο Ταμείο εκτελείται σύμφωνα με το άρθρο 53, παράγραφος 1, στοιχείο β), του δημοσιονομικού κανονισμού, εξαιρουμένων των κοινοτικών δράσεων που αναφέρονται στο άρθρο 6 και της τεχνικής βοήθειας που προβλέπεται στο άρθρο 16 της παρούσας απόφασης.

2. Η Επιτροπή ασκεί την αρμοδιότητά της για την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως εξής:

α) ελέγχει την ύπαρξη και την εύρυθμη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις διαδικασίες που περιγράφονται στο άρθρο 32,

β) αναβάλλει ή αναστέλλει το σύνολο ή μέρος των πληρωμών σύμφωνα με τα άρθρα 41 και 42, σε περίπτωση δυσλειτουργίας των εθνικών συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, και εφαρμόζει κάθε άλλη απαιτούμενη δημοσιονομική διόρθωση, σύμφωνα με τις διαδικασίες που περιγράφονται στα άρθρα 45 και 46.

Άρθρο 12

Εταιρική σχέση

1. Κάθε κράτος μέλος οργανώνει, σύμφωνα με τους ισχύοντες εθνικούς κανόνες και πρακτικές, εταιρική σχέση με τις αρχές και τους φορείς που ενέχονται στην εφαρμογή του πολυετούς προγράμματος ή που, σύμφωνα με το οικείο κράτος μέλος, είναι σε θέση να παράσχουν χρήσιμη συμβολή στην ανάπτυξή του.

Οι εν λόγω αρχές και φορείς μπορούν να περιλαμβάνουν τις αρμόδιες περιφερειακές, τοπικές, δημοτικές/κοινοτικές και άλλες δημόσιες αρχές, τους διεθνείς οργανισμούς, ιδίως την HNHCP, και φορείς που αντιπροσωπεύουν την κοινωνία των πολιτών, όπως μη κυβερνητικές οργανώσεις, ή κοινωνικούς εταίρους.

▼B

2. Η εν λόγω εταιρική σχέση διεξάγεται τηρουμένων πλήρως των αντίστοιχων θεσμικών, νομικών και οικονομικών αρμοδιοτήτων κάθε κατηγορίας εταίρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Άρθρο 13

Συνολικοί πόροι

1. Το δημοσιονομικό πλαίσιο για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης από την 1η Ιανουαρίου 2008 έως την 31η Δεκεμβρίου 2013, ανέρχεται σε 676 εκατ. EUR.

2. Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή εντός των ορίων του δημοσιονομικού πλαισίου.

3. Η Επιτροπή πραγματοποιεί ενδεικτικές ετήσιες κατανομές ανά κράτος μέλος σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 14.

Άρθρο 14

Ετήσια κατανομή των πόρων για επιλέξιμες δράσεις στα κράτη μέλη

1. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει ένα κατ' αποκοπή ποσό ύψους 300 000 EUR από την ετήσια επιχορήγηση του Ταμείου.

Το ποσό αυτό ορίζεται σε 500 000 EUR ανά έτος για την περίοδο 2008-2013 για τα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Μαΐου 2004.

Το ποσό αυτό ορίζεται σε 500 000 EUR ανά έτος για τα κράτη μέλη τα οποία θα προσχωρήσουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση κατά την περίοδο 2007-2013 για το υπόλοιπο της περιόδου 2008-2013, που ακολουθεί το έτος της προσχώρησής τους.

2. Το υπόλοιπο των διαθέσιμων ετήσιων πόρων κατανέμεται μεταξύ των κρατών μελών ως εξής:

α) το 50 %, ανάλογα με τον συνολικό αριθμό των υπηκόων τρίτων χωρών που δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τους όρους εισόδου και παραμονής στο έδαφος του κράτους μέλους και υπόκεινται σε απόφαση επιστροφής δυνάμει του εθνικού και/ή κοινοτικού δικαίου, δηλ. σε διοικητική ή δικαστική απόφαση ή πράξη που ορίζει ή δηλώνει τον παράνομο χαρακτήρα της διαμονής και επιβάλλει την υποχρέωση επιστροφής, κατά τα τρία προηγούμενα έτη,

β) το 50 %, ανάλογα με τον αριθμό των υπηκόων τρίτων χωρών που έχουν πραγματικά εγκαταλείψει, είτε εκούσια είτε αναγκαστικά, το έδαφος του κράτους μέλους μετά από διοικητική ή δικαστική απόφαση αναχώρησης από τη χώρα κατά τα τρία προηγούμενα έτη.

3. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεν περιλαμβάνουν:

α) υπηκόους τρίτων χωρών στους οποίους απαγορεύθηκε η είσοδος ενώ βρίσκονταν σε ζώνη διέλευσης κράτους μέλους,

▼B

β) υπηκόους τρίτων χωρών που πρόκειται να επιστρέψουν από ένα κράτος μέλος σε άλλο κράτος μέλος, ιδίως δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 343/2003 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2003, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ([1]).

4. Τα στοιχεία αναφοράς είναι τα τελευταία στατιστικά στοιχεία που έχουν παραχθεί από την Επιτροπή (Eurostat) βάσει δεδομένων που προσκομίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο.

Στις περιπτώσεις που τα κράτη μέλη δεν έχουν δώσει στην Επιτροπή (Eurostat) τα σχετικά στατιστικά στοιχεία, παρέχουν προσωρινά δεδομένα, το συντομότερο δυνατό.

Πριν να αποδεχθεί αυτά τα δεδομένα ως στοιχεία αναφοράς, η Επιτροπή (Eurostat) αξιολογεί την ποιότητα, τη συγκρισιμότητα και την πληρότητα των στατιστικών πληροφοριών σύμφωνα με τις συνήθεις επιχειρησιακές διαδικασίες. Κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής (Eurostat), τα κράτη μέλη τής παρέχουν όλες τις αναγκαίες προς τούτο πληροφορίες.

Άρθρο 15

Διάρθρωση της χρηματοδότησης

1. Οι χρηματοδοτικές συνεισφορές του Ταμείου λαμβάνουν τη μορφή επιδοτήσεων.

2. Οι δράσεις που υποστηρίζονται από το Ταμείο συγχρηματοδοτούνται από δημόσιες ή ιδιωτικές πηγές, είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και δεν μπορούν να είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από άλλες πηγές που καλύπτονται από τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Οι πιστώσεις του Ταμείου είναι συμπληρωματικές προς τις δημόσιες ή εξομοιώσιμες δαπάνες των κρατών μελών που διατίθενται για τα μέτρα που καλύπτονται από την παρούσα απόφαση.

▼M1

4. Η συνεισφορά της Ένωσης σε ενισχυόμενα σχέδια, όσον αφορά τις δράσεις που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 3, δεν υπερβαίνει το 50 % του συνολικού κόστους μιας ειδικής δράσης.

Το ποσοστό αυτό μπορεί να αυξηθεί στο 75 % για σχέδια που θέτουν σε εφαρμογή τις ειδικές προτεραιότητες που προσδιορίζονται στις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές που ορίζονται στο άρθρο 18.

Η συνεισφορά της Ένωσης αυξάνεται στο 75 % στα κράτη μέλη που υπάγονται στο Ταμείο Συνοχής.

Η συνεισφορά της Ένωσης μπορεί να αυξηθεί κατά 20 ποσοστιαίες μονάδες σε ένα κράτος μέλος εφόσον αυτό ικανοποιεί μία από τις παρακάτω προϋποθέσεις κατά τον χρόνο υποβολής του σχεδίου ετήσιου προγράμματός του σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 3 της παρούσας απόφασης ή του σχεδίου αναθεωρημένου ετήσιου προγράμματός του σύμφωνα με το άρθρο 23 της απόφασης 2008/458/ΕΚ της Επιτροπής ([2]):

α) του χορηγείται μεσοπρόθεσμη οικονομική στήριξη δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου ([3])·

([1]) ΕΕ L 50 της 25.2.2003, σ. 1.
([2]) ΕΕ L 167 της 27.6.2008, σ. 135.
([3]) ΕΕ L 53 της 23.2.2002, σ. 1.

▼M1

β) του χορηγείται χρηματοδοτική ενίσχυση δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου ([1]) ή του χορηγείται χρηματοδοτική ενίσχυση από άλλα κράτη μέλη της ευρωζώνης πριν τις 13 Μαΐου 2010· ή

γ) του χορηγείται χρηματοδοτική ενίσχυση δυνάμει της διακυβερνητικής συμφωνίας για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας ή της Συνθήκης για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας.

Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος υποβάλλει έγγραφη δήλωση στην Επιτροπή μαζί με το σχέδιο ετήσιου προγράμματός του ή το σχέδιο αναθεωρημένου ετήσιου προγράμματός του που βεβαιώνει ότι ικανοποιεί μία από τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) ή γ) του τέταρτου εδαφίου.

Ένα έργο που συγχρηματοδοτείται με το αυξημένο ποσοστό μπορεί να εξακολουθήσει να χρηματοδοτείται με αυτό τον τρόπο ανεξαρτήτως εάν κάποια από τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο στοιχείο α), β) ή γ) του τέταρτου εδαφίου συνεχίζει να ικανοποιείται κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του σχετικού ετήσιου προγράμματος.

▼B

5. Στο πλαίσιο της εφαρμογής του εθνικού προγραμματισμού, όπως καθορίζεται στο Κεφάλαιο IV, τα κράτη μέλη επιλέγουν σχέδια προς χρηματοδότηση με βάση τα ακόλουθα ελάχιστα κριτήρια:

α) την κατάσταση και τις απαιτήσεις στο οικείο κράτος μέλος,

β) την αποδοτικότητα της δαπάνης από πλευράς κόστους, μεταξύ άλλων ενόψει του αριθμού των ατόμων τα οποία αφορά το σχέδιο,

γ) την πείρα, την εμπειρογνωμοσύνη, την αξιοπιστία και τη χρηματοδοτική συμβολή του φορέα που υποβάλλει αίτηση για χρηματοδότηση και κάθε οργάνωσης-εταίρου,

δ) τον βαθμό στον οποίο τα σχέδια συμπληρώνουν άλλες δράσεις χρηματοδοτούμενες από τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ως μέρος εθνικών προγραμμάτων.

6. Κατά γενικό κανόνα, η κοινοτική χρηματοδοτική ενίσχυση που παρέχεται σε δράσεις υποστηριζόμενες από το Ταμείο, χορηγείται για μέγιστη περίοδο τριών ετών, υπό την προϋπόθεση περιοδικών εκθέσεων προόδου.

Άρθρο 16

Τεχνική βοήθεια με πρωτοβουλία της Επιτροπής

1. Με πρωτοβουλία και/ή για λογαριασμό της Επιτροπής, με ανώτατο όριο ετήσιας επιχορήγησης από το Ταμείο ύψους 500 000 EUR, το Ταμείο μπορεί να χρηματοδοτεί μέτρα προετοιμασίας, παρακολούθησης, διοικητικής και τεχνικής στήριξης, καθώς και αξιολόγησης, λογιστικού ελέγχου και επιθεώρησης που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης.

2. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν τα εξής:

α) μελέτες, αξιολογήσεις, εκθέσεις εμπειρογνωμόνων και στατιστικές, μεταξύ άλλων γενικού χαρακτήρα, που αφορούν τη λειτουργία του Ταμείου,

β) μέτρα πληροφόρησης για τα κράτη μέλη, τους τελικούς δικαιούχους και το ευρύ κοινό, συμπεριλαμβανομένων εκστρατειών ευαισθητοποίησης και κοινή βάση δεδομένων για τα σχέδια που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Ταμείου,

γ) την εγκατάσταση, λειτουργία και διασύνδεση συστημάτων πληροφορικής για τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την επιθεώρηση και την αξιολόγηση,

([1]) ΕΕ L 118 της 12.5.2010, σ. 1.

▼B

δ) τον σχεδιασμό κοινού πλαισίου αξιολόγησης και παρακολούθησης καθώς και συστημάτων δεικτών, λαμβάνοντας υπόψη τους εθνικούς δείκτες, οσάκις ενδείκνυνται,

ε) τη βελτίωση των μεθόδων αξιολόγησης και ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις πρακτικές στον συγκεκριμένο τομέα,

στ) μέτρα πληροφόρησης και κατάρτισης για τις αρχές που έχουν ορισθεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 25, συμπληρωματικά των προσπαθειών των κρατών μελών για την παροχή καθοδήγησης στις αρχές τους σύμφωνα με το άρθρο 31, παράγραφος 2.

Άρθρο 17

Τεχνική βοήθεια κατόπιν πρωτοβουλίας των κρατών μελών

1. Με πρωτοβουλία του κράτους μέλους, το Ταμείο μπορεί να χρηματοδοτεί, για κάθε ετήσιο πρόγραμμα, μέτρα προετοιμασίας, διαχείρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης, πληροφόρησης και ελέγχου, καθώς και μέτρα για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας για τη λειτουργία του Ταμείου.

2. Το ποσό που προορίζεται για την τεχνική βοήθεια στο πλαίσιο εκάστου ετήσιου προγράμματος, δεν μπορεί να υπερβαίνει:

α) το 7 % του συνολικού ετήσιου ποσού συγχρηματοδότησης, που χορηγείται στο εν λόγω κράτος μέλος, επαυξημένο κατά 30 000 EUR, για την περίοδο 2008-2010, και

β) το 4 % του συνολικού ετήσιου ποσού συγχρηματοδότησης, που χορηγείται στο εν λόγω κράτος μέλος, επαυξημένο κατά 30 000 EUR, για την περίοδο 2011-2013.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Άρθρο 18

Υιοθέτηση στρατηγικών κατευθυντηρίων γραμμών

1. Η Επιτροπή υιοθετεί στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες καθορίζουν το πλαίσιο παρέμβασης του Ταμείου, λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο που σημειώνεται όσον αφορά την ανάπτυξη και την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας στον τομέα της επιστροφής και τα μέτρα που έχουν ληφθεί από την Κοινότητα στον τομέα της λαθρομετανάστευσης, καθώς και την ενδεικτική κατανομή των χρηματοοικονομικών πόρων του Ταμείου για την περίοδο του πολυετούς προγράμματος.

2. Για τους στόχους του Ταμείου που αναφέρονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχεία α) και β), αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές θέτουν, ιδίως, σε εφαρμογή τις προτεραιότητες της Κοινότητας, προκειμένου να προωθείται:

α) η επιστροφή των υπηκόων τρίτων χωρών που δεν διαθέτουν διαβατήριο ή άλλο έγγραφο ταυτότητας,

β) η επιστροφή των υπηκόων τρίτων χωρών που δεν καλύπτονται από συμφωνίες επανεισδοχής ή εθνικές διμερείς συμφωνίες επανεισδοχής, προκειμένου να ενδυναμωθεί η υποχρέωση κράτους δυνάμει του διεθνούς δικαίου για επανεισδοχή των ιδίων υπηκόων,

γ) η επιστροφή σε συγκεκριμένη χώρα των υπηκόων τρίτων χωρών και απάτριδων που έχουν έρθει από την εν λόγω χώρα ή έχουν διαμείνει σε αυτήν ως μη υπήκοοι της εν λόγω χώρας,

▼B

δ) η επιστροφή προσώπων που δεν υπόκεινται σε υποχρέωση να εγκαταλείψουν το έδαφος των κρατών μελών, όπως οι αιτούντες άσυλο, οι οποίοι δεν έχουν ακόμη λάβει αρνητική απόφαση και τα πρόσωπα που απολαύουν κάποιας μορφής διεθνούς προστασίας κατά την έννοια της οδηγίας 2004/83/ΕΚ ή προσωρινής προστασίας κατά την έννοια της οδηγίας 2001/55/ΕΚ,

ε) η επιστροφή ιδιαίτερα ευάλωτων ομάδων.

Για τον στόχο του Ταμείου που προβλέπεται από το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο γ), αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές θέτουν, ιδίως, σε εφαρμογή τις προτεραιότητες της Κοινότητας, προκειμένου να προωθηθεί η γνώση των κοινών προτύπων σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση και η ενσωμάτωση αυτών των προτύπων στις καθημερινές διαδικασίες διαχείρισης της επιστροφής στις διοικητικές υπηρεσίες των κρατών μελών.

3. Η Επιτροπή υιοθετεί τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της περιόδου πολυετούς προγραμματισμού μέχρι τις 31 Ιουλίου 2007, το αργότερο.

4. Οι στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές υιοθετούνται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο που προβλέπεται στο άρθρο 52, παράγραφος 3. Οι εν λόγω στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές, μόλις υιοθετηθούν, προσαρτώνται στην παρούσα απόφαση, ως Παράρτημα.

Άρθρο 19

Προετοιμασία και έγκριση εθνικών πολυετών προγραμμάτων

1. Κάθε κράτος μέλος προτείνει, με βάση τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές του άρθρου 18, ένα σχέδιο πολυετούς προγράμματος, το οποίο αποτελείται από τα εξής στοιχεία:

α) την περιγραφή της ισχύουσας κατάστασης στο εν λόγω κράτος μέλος όσον αφορά την αρχή της ολοκληρωμένης διαχείρισης της επιστροφής, τη συνεργασία με τις προξενικές αρχές και τις μεταναστευτικές υπηρεσίες των τρίτων χωρών, τα μέτρα και τις πολιτικές που αφορούν την εκούσια επιστροφή και την αναγκαστική επιστροφή, με κατανεμημένα δεδομένα, εφόσον είναι διαθέσιμα, μεταξύ εκούσιας και αναγκαστικής επιστροφής, την προσέγγιση όσον αφορά μέτρα επανένταξης και βιωσιμότητας της επιστροφής, τη δημιουργία ικανότητας των αρμόδιων διοικητικών και δικαστικών αρχών και τη συνεργασία με άλλα κράτη μέλη ως προς τα ανωτέρω,

β) την ανάλυση των αναγκών του συγκεκριμένου κράτους μέλους όσον αφορά τη συνεργασία με τις προξενικές αρχές και τις μεταναστευτικές υπηρεσίες των τρίτων χωρών, τα μέτρα και τις πολιτικές που αφορούν την εκούσια επιστροφή και την αναγκαστική επιστροφή, την προσέγγιση όσον αφορά μέτρα επανένταξης και βιωσιμότητας της επιστροφής, τη δημιουργία ικανότητας των αρμόδιων διοικητικών και δικαστικών αρχών και τη συνεργασία με άλλα κράτη μέλη ως προς τα ανωτέρω, καθώς και ένδειξη των επιχειρησιακών στόχων που έχουν σχεδιασθεί για να ανταποκρίνονται σε αυτές τις ανάγκες κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτεται από το πολυετές πρόγραμμα,

γ) την παρουσίαση της δέουσας στρατηγικής για την επίτευξη αυτών των στόχων, και στον βαθμό προτεραιότητας που χορηγείται στην υλοποίησή τους, καθώς και περιγραφή των δράσεων που προβλέπονται για την εφαρμογή αυτών των προτεραιοτήτων,

δ) αναφορά για το συμβατό αυτής της στρατηγικής με άλλα περιφερειακά, εθνικά και κοινοτικά μέσα,

▼B

ε) πληροφορίες για τις προτεραιότητες και τους ειδικούς στόχους τους. Οι στόχοι αυτοί εκφράζονται ποσοτικά με τη χρησιμοποίηση περιορισμένου αριθμού δεικτών, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αναλογικότητας. Οι δείκτες αυτοί πρέπει να παρέχουν τη δυνατότητα να υπολογίζεται η πρόοδος σε σχέση με την αρχική κατάσταση και η αποτελεσματικότητα των στόχων που εφαρμόζουν τις προτεραιότητες,

στ) την περιγραφή της επιλεγείσας προσέγγισης για την εφαρμογή της αρχής της εταιρικής σχέσης που καθορίζεται στο άρθρο 12,

ζ) ένα σχέδιο προγράμματος χρηματοδότησης που προσδιορίζει, για κάθε προτεραιότητα και για κάθε ετήσιο πρόγραμμα, την προτεινόμενη χρηματοδοτική συνεισφορά του Ταμείου, καθώς και το συνολικό ποσό δημόσιας ή ιδιωτικής συγχρηματοδότησης,

η) τις διατάξεις που έχουν προβλεφθεί προκειμένου να εξασφαλισθεί η δημοσιότητα του πολυετούς προγράμματος.

2. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν το σχέδιό τους πολυετούς προγράμματος στην Επιτροπή το αργότερο τέσσερις μήνες από τη διαβίβαση των στρατηγικών κατευθυντηρίων γραμμών από την Επιτροπή.

3. Προκειμένου να εγκριθεί το σχέδιο πολυετούς προγράμματος, η Επιτροπή εξετάζει:

α) τη συνεκτικότητα του σχεδίου πολυετούς προγράμματος με τους στόχους του Ταμείου και τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στο άρθρο 18,

β) τη συνάφεια των δράσεων που προβλέπονται στο σχέδιο πολυετούς προγράμματος υπό το πρίσμα της στρατηγικής που προτείνεται,

γ) τη συμμόρφωση προς τις διατάξεις της παρούσας απόφασης των ρυθμίσεων για τη διαχείριση και τον έλεγχο που θεσπίζονται από το κράτος μέλος για την εφαρμογή των παρεμβάσεων του Ταμείου,

δ) τη συμμόρφωση του σχεδίου πολυετούς προγράμματος με το κοινοτικό δίκαιο, και, ιδίως, με το κοινοτικό δίκαιο που αποσκοπεί στην εξασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων, σε συνδυασμό με τα αμέσως σχετιζόμενα συνοδευτικά μέτρα που αφορούν τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα, το άσυλο και τη μετανάστευση.

4. Σε περίπτωση που η Επιτροπή κρίνει ότι ένα σχέδιο πολυετούς προγράμματος δεν ανταποκρίνεται στις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές ή/και δεν είναι σύμφωνο με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης που αφορούν τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου ή με το κοινοτικό δίκαιο, καλεί το σχετικό κράτος μέλος να παράσχει όλες τις αναγκαίες πρόσθετες πληροφορίες και, οσάκις ενδείκνυται, να αναθεωρήσει ανάλογα το σχέδιο πολυετούς προγράμματος.

5. Η Επιτροπή εγκρίνει κάθε πολυετές πρόγραμμα εντός τριών μηνών από την επίσημη υποβολή του, σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 52, παράγραφος 2.

Άρθρο 20

Αναθεώρηση των πολυετών προγραμμάτων

1. Με πρωτοβουλία του συγκεκριμένου κράτους μέλους ή της Επιτροπής, το πολυετές πρόγραμμα επανεξετάζεται και, εν ανάγκη, αναθεωρείται για το υπόλοιπο της περιόδου προγραμματισμού, προκειμένου να ληφθούν υπόψη, σε μεγαλύτερο βαθμό ή κατά διαφορετικό τρόπο, οι προτεραιότητες της Κοινότητας. Τα πολυετή προγράμματα μπορούν να επανεξετάζονται, υπό το πρίσμα των αξιολογήσεων ή/και εφόσον υπάρχουν δυσκολίες στην υλοποίηση.

▼B

2. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με την οποία εγκρίνει την αναθεώρηση του πολυετούς προγράμματος, το ταχύτερο δυνατό, μετά την επίσημη υποβολή αιτήματος, για τον σκοπό αυτό, από το συγκεκριμένο κράτος μέλος. Η αναθεώρηση του πολυετούς προγράμματος πραγματοποιείται σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 52, παράγραφος 2.

Άρθρο 21

Ετήσια προγράμματα

1. Το πολυετές πρόγραμμα που εγκρίνεται από την Επιτροπή εφαρμόζεται μέσω ετήσιων προγραμμάτων εργασίας.

2. Η Επιτροπή διαβιβάζει στα κράτη μέλη, μέχρι την 1η Ιουλίου κάθε έτους, εκτίμηση των ποσών που θα τους χορηγηθούν για το επόμενο έτος από το σύνολο των πιστώσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού, που υπολογίζεται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 14.

3. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή, μέχρι την 1η Νοεμβρίου κάθε έτους, ένα σχέδιο ετήσιου προγράμματος για το επόμενο έτος, το οποίο καταρτίζεται σύμφωνα με το πολυετές πρόγραμμα, και αποτελείται από τα εξής στοιχεία:

α) τους γενικούς κανόνες επιλογής των σχεδίων που θα χρηματοδοτηθούν σύμφωνα με το ετήσιο πρόγραμμα,

β) περιγραφή των δράσεων που θα υποστηριχθούν στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος,

γ) την προτεινόμενη χρηματοοικονομική κατανομή της συνεισφοράς του Ταμείου μεταξύ των διαφόρων δράσεων του προγράμματος και ένδειξη του αιτούμενου, ως τεχνική βοήθεια ποσού, που αναφέρεται στο άρθρο 17, για τους σκοπούς της εφαρμογής του ετήσιου προγράμματος.

4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3, τα κράτη μέλη υποβάλλουν το σχέδιο ετήσιου προγράμματος για το 2008 στην Επιτροπή μέχρι την 1η Μαρτίου 2008.

5. Η Επιτροπή, κατά την εξέταση του σχεδίου ετήσιου προγράμματος ενός κράτους μέλους, λαμβάνει υπόψη το τελικό ποσό των πιστώσεων που χορηγούνται στο Ταμείο στο πλαίσιο της διαδικασίας προϋπολογισμού.

Εντός ενός μηνός από την επίσημη υποβολή του σχεδίου ετησίου προγράμματος, η Επιτροπή ενημερώνει το σχετικό κράτος μέλος, εάν μπορεί να το εγκρίνει ή όχι. Εάν το σχέδιο ετήσιου προγράμματος δεν συνάδει με το πολυετές πρόγραμμα, η Επιτροπή καλεί το εν λόγω κράτος μέλος να παράσχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και, εφόσον ενδείκνυται, να αναθεωρήσει ανάλογα το σχέδιο ετήσιου προγράμματος.

Η Επιτροπή λαμβάνει την απόφασή της σχετικά με τη χρηματοδότηση, εγκρίνοντας το ετήσιο πρόγραμμα, το αργότερο την 1η Μαρτίου του εν λόγω έτους. Η απόφαση ορίζει το ποσό που χορηγείται στο οικείο κράτος μέλος και την περίοδο για την οποία οι δαπάνες είναι επιλέξιμες.

6. Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη δεόντως αιτιολογημένες καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, οι οποίες δεν είχαν προβλεφθεί κατά τη στιγμή της έγκρισης του ετήσιου προγράμματος, και για τις οποίες απαιτείται επείγουσα δράση, ένα κράτος μέλος δύναται να αναθεωρεί μέχρι του ορίου του 10 % τη δημοσιονομική κατανομή της συνεισφοράς του Ταμείου μεταξύ των διαφόρων δράσεων που απαριθμούνται στο ετήσιο πρόγραμμα ή να διαθέτει ποσοστό μέχρι 10 % της κατανομής για άλλες δράσεις σύμφωνα με την παρούσα απόφαση. Το οικείο κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή για το αναθεωρημένο ετήσιο πρόγραμμα.

▼B

Άρθρο 22

Ενδιάμεση επανεξέταση του πολυετούς προγράμματος

1. Η Επιτροπή επανεξετάζει τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές και, εφόσον είναι αναγκαίο, υιοθετεί, έως τις 31 Μαρτίου 2010, τις αναθεωρηθείσες στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για την περίοδο 2011-2013.

2. Εάν υιοθετηθούν οι εν λόγω αναθεωρηθείσες στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές, κάθε κράτος μέλος επανεξετάζει το πολυετές πρόγραμμά του και, εφόσον ενδείκνυται, το αναθεωρεί.

3. Οι κανόνες του άρθρου 19 σχετικά με την προετοιμασία και την έγκριση των εθνικών πολυετών προγραμμάτων εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, για την προετοιμασία και την έγκριση των εν λόγω αναθεωρημένων πολυετών προγραμμάτων.

4. Οι αναθεωρηθείσες στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές υιοθετούνται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο του άρθρου 52, παράγραφος 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 23

Εφαρμογή

Η Επιτροπή ευθύνεται για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης και θεσπίζει κάθε κανόνα απαραίτητο για την εφαρμογή της.

Άρθρο 24

Γενικές αρχές για τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

Τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των πολυετών προγραμμάτων που καθορίζονται από τα κράτη μέλη, προβλέπουν τα εξής:

α) τον καθορισμό των καθηκόντων των οικείων φορέων στους τομείς της διαχείρισης και του ελέγχου και την κατανομή αρμοδιοτήτων στο πλαίσιο κάθε φορέα,

β) τον σεβασμό της αρχής του διαχωρισμού των καθηκόντων μεταξύ των φορέων καθώς και στο πλαίσιο κάθε φορέα,

γ) κατάλληλους πόρους σε κάθε φορέα, για την άσκηση των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής των δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο,

δ) διαδικασίες οι οποίες θα διασφαλίζουν την ορθότητα και την κανονικότητα των δαπανών που δηλώνονται στα πλαίσια των ετήσιων προγραμμάτων,

ε) αξιόπιστα συστήματα λογιστικής, παρακολούθησης και σύνταξης οικονομικών εκθέσεων υπό ηλεκτρονική μορφή,

στ) σύστημα υποβολής εκθέσεων και παρακολούθησης, στο οποίο ο υπεύθυνος φορέας αναθέτει την εκτέλεση καθηκόντων σε άλλον φορέα,

ζ) εγχειρίδια διαδικασιών για τα προς εκτέλεση καθήκοντα,

η) ρυθμίσεις για τον λογιστικό έλεγχο της λειτουργίας του συστήματος,

θ) συστήματα και διαδικασίες για την εξασφάλιση της κατάλληλης διαδρομής ελέγχου,

▼B

ι) διαδικασίες για την υποβολή εκθέσεων και την παρακολούθηση παρατυπιών καθώς και για την είσπραξη των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Άρθρο 25

Ορισμός αρχών

1. Για την εφαρμογή του πολυετούς προγράμματος και των ετησίων προγραμμάτων του, το κράτος μέλος ορίζει τα εξής:

α) μια υπεύθυνη αρχή: λειτουργικός φορέας του κράτους μέλους, εθνική δημόσια αρχή ή φορέας διορισμένος από το κράτος μέλος ή φορέας διεπόμενος από το ιδιωτικό δίκαιο του κράτους μέλους, ο οποίος έχει αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση του πολυετούς προγράμματος και των ετήσιων προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο και διαχειρίζεται κάθε επικοινωνία με την Επιτροπή,

β) μια αρχή πιστοποίησης: εθνική δημόσια αρχή ή φορέας, ή άτομο που ενεργεί ως τέτοιος φορέας ή αρχή, που ορίζεται από το κράτος μέλος για να πιστοποιεί τις δηλώσεις δαπανών πριν από την αποστολή τους στην Επιτροπή,

γ) μια ελεγκτική αρχή: εθνική δημόσια αρχή ή φορέας, υπό την προϋπόθεση ότι είναι λειτουργικά ανεξάρτητη από την υπεύθυνη αρχή και από την αρχή πιστοποίησης, που διορίζεται από το κράτος μέλος και έχει την ευθύνη να ελέγχει την αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου,

δ) όπου ενδείκνυται, μια εξουσιοδοτημένη αρχή.

2. Το κράτος μέλος θεσπίζει κανόνες που διέπουν τις σχέσεις του με τις αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και τις σχέσεις τους με την Επιτροπή.

3. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 24, στοιχείο β), ορισμένες ή όλες οι αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, μπορούν να τοποθετούνται εντός του ίδιου φορέα.

4. Οι κανόνες για την εφαρμογή των άρθρων 26 ως 30 υιοθετούνται θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 52, παράγραφος 2.

Άρθρο 26

Υπεύθυνη αρχή

1. Η υπεύθυνη αρχή πρέπει να πληροί τις εξής ελάχιστες προϋποθέσεις. Πρέπει:

α) να έχει νομική προσωπικότητα, εκτός εάν πρόκειται για λειτουργικό όργανο του κράτους μέλους,

β) να διαθέτει τις απαιτούμενες υποδομές για την άνετη επικοινωνία με ευρύ φάσμα χρηστών καθώς και με τους υπεύθυνους φορείς των άλλων κρατών μελών και την Επιτροπή,

γ) να δρα σε διοικητικό πλαίσιο που να της επιτρέπει να ανταποκρίνεται ικανοποιητικά στα καθήκοντά της και να αποφεύγει κάθε σύγκρουση συμφερόντων,

δ) να είναι σε θέση να εφαρμόζει τους κοινοτικούς κανόνες διαχείρισης κονδυλίων,

ε) να έχει οικονομικές ικανότητες και ικανότητες διαχείρισης ανάλογες προς τον όγκο των κοινοτικών κονδυλίων που καλείται να διαχειρισθεί,

στ) να διαθέτει προσωπικό με τις κατάλληλες επαγγελματικές ικανότητες για διοικητική εργασία σε διεθνές περιβάλλον.

▼B

2. Το κράτος μέλος εξασφαλίζει την κατάλληλη χρηματοδότηση της υπεύθυνης αρχής, έτσι ώστε να μπορεί να συνεχίσει να εκπληρώνει ικανοποιητικά τα καθήκοντά της κατά τη διάρκεια της περιόδου 2008-2013.

3. Η Επιτροπή μπορεί να επικουρεί τα κράτη μέλη στην κατάρτιση του προσωπικού, ιδίως όσον αφορά την ορθή εφαρμογή των κεφαλαίων V έως IX .

Άρθρο 27

Καθήκοντα της υπεύθυνης αρχής

1. Η υπεύθυνη αρχή ευθύνεται για τη διαχείριση και την εφαρμογή του πολυετούς προγράμματος σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Ιδίως:

α) διαβουλεύεται με τους εταίρους σύμφωνα με το άρθρο 12,

β) υποβάλλει στην Επιτροπή τις προτάσεις πολυετών και ετήσιων προγραμμάτων που αναφέρονται στα άρθρα 19 και 21,

γ) διοργανώνει και δημοσιεύει, εφόσον ενδείκνυται, τις προσκλήσεις για την υποβολή προσφορών και για την υποβολή προτάσεων,

δ) διοργανώνει την επιλογή των σχεδίων για συγχρηματοδότηση στα πλαίσια του Ταμείου, σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 15, παράγραφος 5,

ε) λαμβάνει τις πληρωμές της Επιτροπής και προβαίνει στην πληρωμή των τελικών δικαιούχων,

στ) εξασφαλίζει τη συνοχή και τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των συγχρηματοδοτήσεων του Ταμείου και εκείνων που προβλέπονται στο πλαίσιο άλλων εθνικών και κοινοτικών χρηματοδοτικών μέσων,

ζ) παρακολουθεί την παράδοση των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών και ελέγχει το κατά πόσον οι δηλωθείσες δαπάνες για τις δράσεις έχουν όντως πραγματοποιηθεί και συμμορφώνονται με τους κοινοτικούς και εθνικούς κανόνες,

η) μεριμνά ώστε να υφίσταται σύστημα ηλεκτρονικής καταγραφής και αποθήκευσης της λογιστικής καταχώρισης κάθε δράσης που υπάγεται στα ετήσια προγράμματα και να συλλέγονται τα δεδομένα που αφορούν την υλοποίηση και απαιτούνται για την οικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση,

θ) διασφαλίζει ότι οι τελικοί δικαιούχοι και οι άλλοι οργανισμοί που συμμετέχουν στην εφαρμογή των συγχρηματοδοτούμενων από το Ταμείο δράσεων χρησιμοποιούν είτε ένα χωριστό σύστημα λογιστικής είτε ανάλογη λογιστική κωδικοποίηση όλων των συναλλαγών που έχουν σχέση με τη δράση, υπό την επιφύλαξη των εθνικών λογιστικών κανόνων,

ι) διασφαλίζει ότι οι αξιολογήσεις του Ταμείου που αναφέρονται στο άρθρο 49 πραγματοποιούνται εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στο άρθρο 50, παράγραφος 2 και ότι ανταποκρίνονται στα πρότυπα ποιότητας που συμφωνήθηκαν μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους,

ια) θεσπίζει διαδικασίες για την εξασφάλιση της τήρησης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 43 όλων των εγγράφων που αφορούν δαπάνες και λογιστικούς ελέγχους τα οποία απαιτούνται για να εξασφαλίζεται κατάλληλη διαδρομή ελέγχου,

▼B

ιβ) διασφαλίζει ότι η ελεγκτική αρχή λαμβάνει, για τους σκοπούς της διεξαγωγής των λογιστικών ελέγχων που ορίζονται στο άρθρο 30, παράγραφος 1, όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τις εφαρμοζόμενες διαδικασίες διαχείρισης και για τα συγχρηματοδοτούμενα από το Ταμείο σχέδια,

ιγ) εξασφαλίζει ότι η αρχή πιστοποίησης λαμβάνει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες και τις επαληθεύσεις που πραγματοποιήθηκαν σε σχέση με δαπάνες για τους σκοπούς της πιστοποίησης,

ιδ) συντάσσει και διαβιβάζει στην Επιτροπή εκθέσεις προόδου και τελικές εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή των ετησίων προγραμμάτων, δηλώσεις δαπανών πιστοποιούμενες από την αρχή πιστοποίησης και αιτήσεις πληρωμών, ή, ανάλογα με την περίπτωση, δήλωση επιστροφής,

ιε) παρέχει πληροφορίες και συμβουλές, και να εξασφαλίζει τη διάδοση των αποτελεσμάτων των υποστηριζόμενων δράσεων,

ιστ) συνεργάζεται με την Επιτροπή και με τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών,

ιζ) επαληθεύει την εφαρμογή από τους τελικούς δικαιούχους των κατευθυντηρίων γραμμών που αναφέρονται στο άρθρο 33, παράγραφος 6.

2. Οι δραστηριότητες διαχείρισης της υπεύθυνης αρχής για σχέδια που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη μπορούν να χρηματοδοτούνται ως ρυθμίσεις τεχνικής βοήθειας, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 16.

Άρθρο 28

Ανάθεση καθηκόντων από την υπεύθυνη αρχή

1. Εάν το σύνολο ή μέρος των καθηκόντων της υπεύθυνης αρχής ανατεθούν σε εξουσιοδοτημένη αρχή, η υπεύθυνη αρχή καθορίζει το πεδίο εφαρμογής των καθηκόντων που ανατέθηκαν και θεσπίζει λεπτομερείς διαδικασίες για την εκτέλεση των ανατεθέντων καθηκόντων, οι οποίες πρέπει να είναι σύμφωνες με τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 26.

2. Αυτές οι διαδικασίες περιλαμβάνουν την τακτική ενημέρωση της υπεύθυνης αρχής για την αποτελεσματική εκτέλεση των ανατεθέντων καθηκόντων και την περιγραφή των χρησιμοποιούμενων μέσων.

Άρθρο 29

Αρχή πιστοποίησης

1. Η αρχή πιστοποίησης:

α) πιστοποιεί ότι:

(i) η δήλωση δαπανών είναι ακριβής, προκύπτει από αξιόπιστα λογιστικά συστήματα και στηρίζεται σε επαληθεύσιμα δικαιολογητικά,

(ii) οι δηλωθείσες δαπάνες είναι σύμφωνες με τους ισχύοντες κοινοτικούς και εθνικούς κανόνες και έχουν πραγματοποιηθεί σε σχέση με δράσεις που επιλέγηκαν σύμφωνα με τα κριτήρια που ισχύουν για το πρόγραμμα και συνάδουν με τους κοινοτικούς και εθνικούς κανόνες·

β) φροντίζει, για τους σκοπούς της πιστοποίησης, να λαμβάνει επαρκείς πληροφορίες από την υπεύθυνη αρχή ως προς τις διαδικασίες και τις επαληθεύσεις που πραγματοποιούνται σε σχέση με τις δαπάνες που περιλαμβάνονται στις δηλώσεις δαπανών,

▼B

γ) λαμβάνει υπόψη, για τους σκοπούς της πιστοποίησης, τα αποτελέσματα όλων των λογιστικών ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν από την ελεγκτική αρχή ή υπό την ευθύνη της,

δ) διατηρεί λογιστικά αρχεία υπό ηλεκτρονική μορφή για τις δαπάνες που δηλώνονται στην Επιτροπή,

ε) επαληθεύει την ανάκτηση κάθε κοινοτικής χρηματοδότησης που διαπιστώθηκε ότι έχει καταβληθεί αχρεωστήτως ως αποτέλεσμα παρατυπιών που εντοπίσθηκαν, συμπεριλαμβανομένων τόκων, οσάκις ενδείκνυται,

στ) τηρεί λογαριασμό των προς ανάκτηση ποσών και των ποσών που έχουν ανακτηθεί στο πλαίσιο του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφαιρώντας τα, όπου είναι δυνατόν, από την επόμενη δήλωση δαπανών.

2. Οι δραστηριότητες της αρχής πιστοποίησης σχετικά με σχέδια που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη μπορούν να χρηματοδοτούνται ως ρυθμίσεις τεχνικής βοήθειας, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 17, υπό τον όρο ότι τηρούνται τα προνόμια της συγκεκριμένης αρχής, όπως περιγράφεται στο άρθρο 25.

Άρθρο 30

Ελεγκτική αρχή

1. Η ελεγκτική αρχή :

α) φροντίζει ώστε να πραγματοποιούνται λογιστικοί έλεγχοι για την επαλήθευση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου,

β) φροντίζει ώστε να πραγματοποιούνται λογιστικοί έλεγχοι των δράσεων με βάση το κατάλληλο δείγμα για την επαλήθευση των δαπανών που δηλώθηκαν· το δείγμα αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 10 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για κάθε ετήσιο πρόγραμμα,

γ) υποβάλλει στην Επιτροπή εντός έξι μηνών από την έγκριση του πολυετούς προγράμματος στρατηγική λογιστικού ελέγχου που καλύπτει τους οργανισμούς, οι οποίοι πραγματοποιούν τους λογιστικούς ελέγχους που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β), μεριμνώντας ώστε να ελέγχονται οι βασικοί δικαιούχοι της συγχρηματοδότησης από το Ταμείο και να κατανέμονται οι λογιστικοί έλεγχοι ομοιόμορφα σε ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού.

2. Εάν η ελεγκτική αρχή που διορίζεται δυνάμει της παρούσας απόφασης είναι επίσης η ελεγκτική αρχή που διορίζεται δυνάμει των αποφάσεων αριθ. 573/2007/ΕΚ, αριθ. 574/2007/ΕΚ και αριθ. .../2007/ΕΚ, ή, εάν εφαρμόζονται κοινά συστήματα σε δύο ή περισσότερα εξ αυτών των Ταμείων, μπορεί να υποβάλλεται, δυνάμει της παραγράφου 1, στοιχείο γ), συνδυασμένη ενιαία στρατηγική ελέγχου.

3. Για κάθε ετήσιο πρόγραμμα, η ελεγκτική αρχή συντάσσει έκθεση η οποία περιλαμβάνει:

α) ετήσια έκθεση λογιστικού ελέγχου που εκθέτει τα συμπεράσματα των λογιστικών ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τη στρατηγική λογιστικού ελέγχου όσον αφορά το ετήσιο πρόγραμμα και προσδιορίζει οποιεσδήποτε ελλείψεις διαπιστώθηκαν στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου του προγράμματος,

β) γνωμοδότηση, με βάση τους λογιστικούς και άλλους ελέγχους που διενεργήθηκαν υπό την ευθύνη της ελεγκτικής αρχής, για το κατά πόσον η λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου παρέχει εύλογη διαβεβαίωση αξιοπιστίας για την ορθότητα των δηλώσεων δαπανών που υποβάλλονται στην Επιτροπή και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών συναλλαγών,

▼B

γ) δήλωση που αξιολογεί το κύρος της αίτησης πληρωμής ή της δήλωσης επιστροφής του τελικού υπολοίπου, καθώς και τη νομιμότητα και την κανονικότητα των σχετικών δαπανών.

4. Η ελεγκτική αρχή μεριμνά ώστε κατά την εργασία λογιστικού ελέγχου να λαμβάνονται υπόψη τα διεθνώς αποδεκτά ελεγκτικά πρότυπα.

5. Ο λογιστικός έλεγχος σχετικά με σχέδια που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη μπορεί να χρηματοδοτείται ως ρυθμίσεις τεχνικής βοήθειας, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 17, υπό τον όρο ότι τηρούνται τα προνόμια της ελεγκτικής αρχής, όπως περιγράφεται στο άρθρο 24.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΕΥΘΥΝΕΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Άρθρο 31

Ευθύνες των κρατών μελών

1. Τα κράτη μέλη ευθύνονται για την διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης των πολυετών και ετήσιων προγραμμάτων και για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των σχετικών συναλλαγών.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι υπεύθυνες αρχές και κάθε εξουσιοδοτημένη αρχή, οι αρχές πιστοποίησης, οι ελεγκτικές αρχές και κάθε άλλος φορέας που συμμετέχει, να λαμβάνουν επαρκή καθοδήγηση σχετικά με τη συγκρότηση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου που αναφέρονται στα άρθρα 24 έως 30, προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι η κοινοτική χρηματοδότηση χρησιμοποιείται αποτελεσματικά και σωστά.

3. Τα κράτη μέλη προλαμβάνουν, εντοπίζουν και διορθώνουν τις παρατυπίες. Κοινοποιούν τις παρατυπίες αυτές στην Επιτροπή και την τηρούν ενήμερη για την εξέλιξη των διοικητικών και δικαστικών διώξεων.

Στην περίπτωση που είναι αδύνατη η ανάκτηση ποσών καταβληθέντων αχρεωστήτως σε τελικό δικαιούχο, το οικείο κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την επιστροφή των απολεσθέντων ποσών στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον αποδεικνύεται ότι η απώλεια προκλήθηκε λόγω σφάλματος ή αμέλειάς του.

4. Τα κράτη μέλη ευθύνονται κατά κύριο λόγο για τον δημοσιονομικό έλεγχο των δράσεων και φροντίζουν ώστε τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου και οι λογιστικοί έλεγχοι να εκτελούνται κατά τρόπο που να εξασφαλίζει την κανονική και αποτελεσματική χρήση των κοινοτικών πόρων. Διαβιβάζουν στην Επιτροπή περιγραφή των συστημάτων αυτών.

5. Οι λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή των παραγράφων 1 ως 4 θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία η οποία αναφέρεται στο άρθρο 52, παράγραφος 2.

Άρθρο 32

Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

1. Πριν από την έγκριση του πολυετούς προγράμματος από την Επιτροπή, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 52, παράγραφος 2, τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη σύσταση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου σύμφωνα με τα άρθρα 24 έως 30. Είναι υπεύθυνα να εξασφαλίσουν ότι τα συστήματα λειτουργούν αποτελεσματικά καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.

▼B

2. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή, μαζί με το σχέδιο πολυετούς προγράμματος, περιγραφή των συστημάτων η οποία καλύπτει ιδίως την οργάνωση και τις διαδικασίες των υπεύθυνων αρχών, των εξουσιοδοτημένων αρχών και των αρχών πιστοποίησης, καθώς και των συστημάτων εσωτερικού λογιστικού ελέγχου που εφαρμόζονται σε αυτές τις αρχές και φορείς, στην ελεγκτική αρχή, και σε κάθε άλλο φορέα που πραγματοποιεί λογιστικούς ελέγχους με δική του ευθύνη.

3. Η Επιτροπή επανεξετάζει την εφαρμογή της παρούσας διάταξης σε συνάρτηση με την προπαρασκευή της έκθεσης για την περίοδο 2008-2010, που αναφέρεται στο άρθρο 50, παράγραφος 3.

Άρθρο 33

Ευθύνες της Επιτροπής

1. Η Επιτροπή εξασφαλίζει, σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 31, ότι τα κράτη μέλη συστήνουν συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που συμμορφώνονται με τα άρθρα 24 έως 30, και με βάση τις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου και τους δικούς της λογιστικούς ελέγχους, ότι τα συστήματα λειτουργούν αποτελεσματικά κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.

2. Με την επιφύλαξη των λογιστικών ελέγχων που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη, υπάλληλοι της Επιτροπής ή εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι της Επιτροπής μπορούν να πραγματοποιούν επιτόπιους ελέγχους για να επαληθεύουν την αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, οι οποίοι μπορούν να περιλαμβάνουν λογιστικούς ελέγχους των δράσεων που περιλαμβάνονται στα ετήσια προγράμματα, με προειδοποίηση τουλάχιστον τριών εργάσιμων ημερών. Στους λογιστικούς αυτούς ελέγχους, μπορούν να συμμετέχουν υπάλληλοι ή εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι του συγκεκριμένου κράτους μέλους.

3. Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να διενεργήσει επιτόπιους ελέγχους για να εξακριβώσει την ορθή λειτουργία των συστημάτων ή την κανονικότητα μιας ή περισσοτέρων συναλλαγών. Στους ελέγχους αυτούς, μπορούν να συμμετέχουν υπάλληλοι της Επιτροπής ή εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποί της.

4. Η Επιτροπή μεριμνά, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, ώστε οι δράσεις που υποστηρίζονται από το Ταμείο να αποτελούν το αντικείμενο δέουσας ενημέρωσης, δημοσιότητας και παρακολούθησης.

5. Η Επιτροπή εξασφαλίζει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, τη συνοχή και την συμπληρωματικότητα των δράσεων με άλλες σχετικές κοινοτικές πολιτικές, μέσα και πρωτοβουλίες.

6. Η Επιτροπή θεσπίζει κατευθυντήριες γραμμές για την εξασφάλιση της προβολής της χρηματοδότησης που χορηγείται δυνάμει της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 34

Συνεργασία με τις αρχές λογιστικού ελέγχου των κρατών μελών

1. Η Επιτροπή συνεργάζεται με τις αρχές λογιστικού ελέγχου για τον συντονισμό των αντίστοιχων σχεδίων και μεθόδων λογιστικού ελέγχου και ανταλλάσσει αμέσως τα αποτελέσματα των λογιστικών ελέγχων που πραγματοποιούνται σε συστήματα διαχείρισης και ελέγχου προκειμένου να χρησιμοποιούνται με τον καλύτερο τρόπο οι ελεγκτικοί πόροι και να αποφεύγεται η αδικαιολόγητη επικάλυψη των εργασιών.

▼B

Η Επιτροπή διατυπώνει τις παρατηρήσεις της σχετικά με τη στρατηγική λογιστικού ελέγχου που υποβάλλεται με βάση το άρθρο 30 το αργότερο εντός τριμήνου από την παραλαβή της.

2. Κατά τον καθορισμό της δικής της στρατηγικής λογιστικού ελέγχου, η Επιτροπή εντοπίζει τα ετήσια προγράμματα τα οποία θεωρεί ικανοποιητικά με βάση τις υπάρχουσες γνώσεις για τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου.

Για τα προγράμματα αυτά, η Επιτροπή μπορεί να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι μπορεί να στηριχθεί κυρίως στα αποδεικτικά στοιχεία του λογιστικού ελέγχου που έχουν δοθεί από τα κράτη μέλη και ότι θα πραγματοποιήσει τους δικούς της επιτόπιους ελέγχους μόνον εάν υπάρξουν αποδεικτικά στοιχεία για την ύπαρξη ελλείψεων στα συστήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Άρθρο 35

Επιλεξιμότητα — δηλώσεις δαπανών

1. Όλες οι δηλώσεις δαπανών περιλαμβάνουν το ποσό των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από τους τελικούς δικαιούχους στα πλαίσια της υλοποίησης των δράσεων και την αντίστοιχη συνεισφορά από δημόσια ή ιδιωτικά κονδύλια.

2. Οι δαπάνες αντιστοιχούν στις πληρωμές που πραγματοποιούνται από τους τελικούς δικαιούχους. Δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή παραστατικά ίσης αποδεικτικής αξίας.

3. Η δαπάνη μπορεί να θεωρείται επιλέξιμη για στήριξη από το Ταμείο, μόνον εφόσον έχει πραγματικά καταβληθεί το ενωρίτερο την 1η Ιανουαρίου του έτους που αναφέρεται στην απόφαση χρηματοδότησης, με την οποία εγκρίνεται το ετήσιο πρόγραμμα που αναφέρεται στο άρθρο 21, παράγραφος 5, τρίτο εδάφιο. Οι συγχρηματοδοτούμενες δράσεις δεν πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί πριν από την ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας.

4. Οι κανόνες που διέπουν την επιλεξιμότητα των δαπανών στο πλαίσιο δράσεων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη και συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 3, θεσπίζονται σύμφωνα με την προβλεπόμενη από το άρθρο 52, παράγραφος 2, διαδικασία.

Άρθρο 36

Ολική καταβολή στους τελικούς δικαιούχους

Τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε η υπεύθυνη αρχή να εξασφαλίζει ότι οι τελικοί δικαιούχοι λαμβάνουν το συνολικό ποσό της συνεισφοράς από δημόσια κονδύλια, το ταχύτερο δυνατό. Δεν πραγματοποιείται κράτηση ή μείωση ποσών, ούτε επιβάλλεται ειδική επιβάρυνση ή άλλο τέλος ισοδύναμου αποτελέσματος που θα ήταν δυνατόν να μειώσει τα ποσά αυτά για τους τελικούς δικαιούχους, υπό την προϋπόθεση ότι οι τελικοί δικαιούχοι πληρούν όλες τις απαιτήσεις όσον αφορά την επιλεξιμότητα των δράσεων και των δαπανών.

Άρθρο 37

Χρήση του ευρώ

1. Τα ποσά των σχεδίων πολυετών και ετησίων προγραμμάτων των κρατών μελών που αναφέρονται στα άρθρα 19 και 21, αντιστοίχως, των πιστοποιημένων δηλώσεων δαπανών, των αιτήσεων πληρωμής περί των

▼B

οποίων το άρθρο 27, παράγραφος 1, στοιχείο ιδ), και των δαπανών που περιλαμβάνονται στην έκθεση προόδου σχετικά με την εφαρμογή του ετήσιου προγράμματος που προβλέπει το άρθρο 39, παράγραφος 4, και στην τελική έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του ετήσιου προγράμματος που προβλέπει το άρθρο 51, εκφράζονται σε ευρώ.

2. Οι αποφάσεις χρηματοδότησης από την Επιτροπή, με τις οποίες εγκρίνονται τα ετήσια προγράμματα των κρατών μελών που αναφέρονται στο άρθρο 21, παράγραφος 5, τρίτο εδάφιο, και οι αναλήψεις υποχρεώσεων και οι πληρωμές της Επιτροπής, εκφράζονται και εκτελούνται σε ευρώ.

3. Τα κράτη μέλη που δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ ως νόμισμά τους κατά την ημερομηνία της αίτησης πληρωμής μετατρέπουν σε ευρώ τα ποσά των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν σε εθνικό νόμισμα. Τα ποσά αυτά μετατρέπονται σε ευρώ με την μηνιαία λογιστική ισοτιμία της Επιτροπής για τον μήνα κατά τον οποίον καταχωρήθηκαν οι δαπάνες στους λογαριασμούς της υπεύθυνης αρχής του συγκεκριμένου προγράμματος. Η Επιτροπή δημοσιεύει κάθε μήνα ηλεκτρονικώς την ισοτιμία αυτήν.

4. Όταν το ευρώ γίνεται το νόμισμα κράτους μέλους, η διαδικασία μετατροπής που μνημονεύεται στην παράγραφο 3, εξακολουθεί να εφαρμόζεται σε όλες τις δαπάνες που έχουν καταχωρηθεί στους λογαριασμούς από την αρχή πιστοποίησης πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της αμετάκλητης ισοτιμίας μετατροπής του εθνικού νομίσματος σε ευρώ.

Άρθρο 38

Αναλήψεις υποχρεώσεων

Οι αναλήψεις υποχρεώσεων στον κοινοτικό προϋπολογισμό πραγματοποιούνται ετησίως με βάση την απόφαση χρηματοδότησης της Επιτροπής, με την οποία εγκρίνεται το ετήσιο πρόγραμμα που προβλέπει το άρθρο 21, παράγραφος 5, τρίτο εδάφιο.

Άρθρο 39

Πληρωμές — Προχρηματοδότηση

1. Οι πληρωμές από την Επιτροπή της συνεισφοράς που καταβάλλεται από τα Ταμεία πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αναλήψεις υποχρεώσεων του προϋπολογισμού.

2. Οι πληρωμές λαμβάνουν τη μορφή προχρηματοδότησης και πληρωμής του υπολοίπου. Καταβάλλονται στην υπεύθυνη αρχή που έχει ορισθεί από το κράτος μέλος.

3. Μια πρώτη πληρωμή της προχρηματοδότησης, η οποία αντιπροσωπεύει το 50 % του ποσού που ορίζεται στην απόφαση χρηματοδότησης, με την οποία εγκρίνεται το ετήσιο πρόγραμμα, καταβάλλεται στο κράτος μέλος εντός 60 ημερών από την έκδοση της εν λόγω απόφασης.

4. Μια δεύτερη πληρωμή προχρηματοδότησης καταβάλλεται εντός προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες αφότου η Επιτροπή εγκρίνει, εντός διμήνου από την επίσημη υποβολή της αίτησης πληρωμής από κράτος μέλος, έκθεση προόδου σχετικά με την εκτέλεση του ετήσιου προγράμματος, καθώς και πιστοποιημένη δήλωση δαπανών που καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 29, παράγραφος 1, στοιχείο α), και το άρθρο 35, η οποία αντιπροσωπεύει τουλάχιστον, το 60 % του ποσού της αρχικής πληρωμής.

▼B

Το ποσό της δεύτερης πληρωμής της προχρηματοδότησης που καταβάλλεται από την Επιτροπή δεν υπερβαίνει το 50 % του συνολικού ποσού που χορηγείται με την απόφαση χρηματοδότησης, με την οποία εγκρίνεται το ετήσιο πρόγραμμα και, εν πάση περιπτώσει, εφόσον ένα κράτος μέλος έχει δεσμεύσει, σε εθνικό επίπεδο, ποσό μικρότερο από το ποσό που περιέχεται στην απόφαση χρηματοδότησης, με την οποία εγκρίνεται το ετήσιο πρόγραμμα, το υπόλοιπο μεταξύ του ποσού των κοινοτικών πόρων που έχουν όντως δεσμευθεί από το κράτος μέλος προς όφελος σχεδίων που έχουν επιλεγεί στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος αφαιρουμένου του ποσού της πρώτης πληρωμής της προχρηματοδότησης.

5. Οι τυχόν τόκοι που παράγονται από τις πληρωμές των προχρηματοδοτήσεων καταλογίζονται στο οικείο πρόγραμμα, θεωρούμενοι ως πόροι του κράτους μέλους υπό μορφήν εθνικής δημόσιας συνεισφοράς και δηλώνονται από την Επιτροπή τη στιγμή της δήλωσης δαπανών σχετικά με την τελική έκθεση εφαρμογής του σχετικού ετήσιου προγράμματος.

6. Τα ποσά που καταβάλλονται ως προχρηματοδότηση αφαιρούνται από τους λογαριασμούς όταν κλείσει το ετήσιο πρόγραμμα.

Άρθρο 40

Πληρωμή υπολοίπου

1. Η Επιτροπή πληρώνει το υπόλοιπο εφόσον λάβει τα ακόλουθα έγγραφα το αργότερο εντός εννέα μηνών από την ημερομηνία λήξης της επιλεξιμότητας των δαπανών που ορίζονται στην απόφαση χρηματοδότησης, με την οποία εγκρίνεται το ετήσιο πρόγραμμα:

α) πιστοποιημένη δήλωση δαπανών και αίτηση πληρωμής του υπολοίπου ή δήλωση επιστροφής που συντάσσεται δεόντως σύμφωνα με τα άρθρα 29, παράγραφος 1, στοιχείο α), και 35,

β) την τελική έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του ετήσιου προγράμματος, όπως ορίζεται στο άρθρο 51,

γ) την ετήσια έκθεση ελέγχου, τη γνωμοδότηση και τη δήλωση που προβλέπονται στο άρθρο 30, παράγραφος 3.

Η πληρωμή του υπολοίπου υπόκειται στην αποδοχή της τελικής έκθεσης σχετικά με την εφαρμογή του ετήσιου προγράμματος και της δήλωσης στην οποία αξιολογείται η εγκυρότητα της αίτησης πληρωμής του υπολοίπου.

2. Εάν η υπεύθυνη αρχή παραλείψει να χορηγήσει τα έγγραφα που ορίζονται στην παράγραφο 1 μέχρι την ημερομηνία λήξης και σε αποδεκτό μορφότυπο, η Επιτροπή προβαίνει σε αποδέσμευση του τμήματος της ανάληψης υποχρέωσης του προϋπολογισμού στο αντίστοιχο ετήσιο πρόγραμμα, το οποίο δεν χρησιμοποιήθηκε για την πληρωμή της προχρηματοδότησης.

3. Η διαδικασία αυτεπάγγελτης αποδέσμευσης που προβλέπεται από την παράγραφο 2 αναστέλλεται, για το ποσό που αντιστοιχεί στα συγκεκριμένα σχέδια, εάν εκκρεμεί δικαστική διαδικασία ή διοικητική προσφυγή με ανασταλτικό αποτέλεσμα στο επίπεδο του κράτους μέλους τη στιγμή της υποβολής των εγγράφων που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Το κράτος μέλος χορηγεί λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με αυτά τα σχέδια, στη μερική τελική έκθεση που υποβάλλει, και αποστέλλει ανά έξι μήνες εκθέσεις προόδου για τα εν λόγω σχέδια. Το κράτος μέλος υποβάλλει τα έγγραφα που ορίζονται στην παράγραφο 1, για τα σχετικά σχέδια, εντός τριών μηνών από την περάτωση της δικαστικής διαδικασίας ή της διοικητικής προσφυγής.

▼B

4. Η προθεσμία των εννέα μηνών που ορίζεται στην παράγραφο 1 παύει να προσμετράται, εάν η Επιτροπή εκδώσει απόφαση με την οποία αναστέλλει τις πληρωμές της συγχρηματοδότησης για το σχετικό ετήσιο πρόγραμμα, σύμφωνα με το άρθρο 42. Η προθεσμία αυτή αρχίζει να προσμετράται από την ημερομηνία κοινοποίησης στο κράτος μέλος της απόφασης της Επιτροπής, που ορίζεται στο άρθρο 40, παράγραφος 3.

5. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 41, εντός έξι μηνών από την παραλαβή των εγγράφων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή ανακοινώνει στο κράτος μέλος το ποσό των δαπανών που αναγνωρίζονται από την Επιτροπή ότι βαρύνουν το Ταμείο, καθώς και κάθε δημοσιονομική διόρθωση που προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ των δαπανών που δηλώθηκαν και εκείνων που αναγνωρίζονται. Το κράτος μέλος διαθέτει προθεσμία τριών μηνών για να υποβάλει τις παρατηρήσεις του.

6. Εντός τριών μηνών από την παραλαβή των παρατηρήσεων του κράτους μέλους, η Επιτροπή αποφασίζει για το ποσό των δαπανών που αναγνωρίζονται ότι βαρύνουν το Ταμείο και ανακτά το υπόλοιπο που προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ των δαπανών που αναγνωρίσθηκαν οριστικά και των ποσών που έχουν ήδη καταβληθεί στο εν λόγω κράτος μέλος.

7. Υπό την επιφύλαξη των διαθέσιμων πόρων, η Επιτροπή πραγματοποιεί την πληρωμή του υπολοίπου εντός προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τις 60 ημέρες από την αποδοχή των εγγράφων που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Το υπόλοιπο της ανάληψης υποχρεώσεων αποδεσμεύεται εντός έξι μηνών από την πληρωμή.

Άρθρο 41

Αναβολή των πληρωμών

1. Η πληρωμή αναβάλεται από τον κύριο διατάκτη, κατά την έννοια του δημοσιονομικού κανονισμού, για μέγιστη περίοδο έξι μηνών εάν:

α) στην έκθεση εθνικού ή κοινοτικού φορέα λογιστικού ελέγχου περιέχονται ενδείξεις σημαντικών ελαττωμάτων στη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου,

β) ο εν λόγω κύριος διατάκτης πρέπει να πραγματοποιήσει πρόσθετες επαληθεύσεις μετά από πληροφορίες που περιέρχονται εις γνώσιν του ότι οι δαπάνες που περιέχονται σε μια πιστοποιημένη δήλωση δαπανών συνδέονται με σοβαρή παρατυπία η οποία δεν έχει διορθωθεί.

2. Το κράτος μέλος και η υπεύθυνη αρχή ενημερώνονται αμέσως σχετικά με τους λόγους της αναβολής της πληρωμής. Η πληρωμή αναβάλλεται μέχρις ότου το κράτος μέλος λάβει τα αναγκαία μέτρα.

Άρθρο 42

Αναστολή των πληρωμών

1. Το σύνολο ή μέρος της προχρηματοδότησης ή των πληρωμών του υπολοίπου μπορεί να αναστέλλεται από την Επιτροπή, οσάκις:

α) υπάρχει σοβαρό ελάττωμα στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του προγράμματος που επηρεάζει την αξιοπιστία της διαδικασίας πιστοποίησης των πληρωμών και για το οποίο δεν έχουν ληφθεί διορθωτικά μέτρα, ή

β) οι δαπάνες σε πιστοποιημένη δήλωση δαπανών συνδέονται με σοβαρή παρατυπία που δεν έχει διορθωθεί, ή

▼B

γ) κράτος μέλος δεν έχει συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει των άρθρων 31 και 32.

2. Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει την αναστολή της προχρηματοδότησης και των πληρωμών του υπολοίπου, αφού δώσει την ευκαιρία στο κράτος μέλος να υποβάλει τις παρατηρήσεις του εντός προθεσμίας τριών μηνών.

3. Η Επιτροπή θέτει τέλος στην αναστολή της προχρηματοδότησης και των πληρωμών του υπολοίπου, εάν θεωρήσει ότι το κράτος μέλος έχει λάβει τα αναγκαία μέτρα που επιτρέπουν την άρση της αναστολής.

4. Σε περίπτωση που δεν έχουν ληφθεί τα αναγκαία μέτρα από το κράτος μέλος, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει απόφαση ακύρωσης του συνόλου ή μέρους της κοινοτικής συνεισφοράς στο ετήσιο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 46.

Άρθρο 43

Διατήρηση εγγράφων

Υπό την επιφύλαξη των κανόνων που διέπουν τις κρατικές ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 87 της Συνθήκης, η υπεύθυνη αρχή εξασφαλίζει ότι διατηρούνται και τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής και του Ελεγκτικού Συνεδρίου όλα τα δικαιολογητικά σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους των συγκεκριμένων προγραμμάτων για περίοδο πέντε ετών από το κλείσιμο των προγραμμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 40, παράγραφος 1.

Η προθεσμία αυτή διακόπτεται σε περίπτωση δικαστικής δίωξης ή κατόπιν δεόντως τεκμηριωμένης αίτησης της Επιτροπής.

Τα έγγραφα διατηρούνται είτε υπό μορφή πρωτοτύπων είτε υπό μορφή επικυρωμένων αντιγράφων που συμφωνούν με το πρωτότυπο σε κοινώς αποδεκτά μέσα καταχώρισης δεδομένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

Άρθρο 44

Δημοσιονομικές διορθώσεις που πραγματοποιούν τα κράτη μέλη

1. Τα κράτη μέλη φέρουν, κατά κύριο λόγο, την ευθύνη για τη διερεύνηση παρατυπιών, ενεργώντας εφόσον υπάρχουν αποδείξεις για οποιαδήποτε σημαντική μεταβολή που τροποποιεί τον χαρακτήρα ή τις προϋποθέσεις εφαρμογής ή ελέγχου των προγραμμάτων και προβαίνοντας στις απαραίτητες δημοσιονομικές διορθώσεις.

2. Τα κράτη μέλη πραγματοποιούν τις δημοσιονομικές διορθώσεις που απαιτούνται σε σχέση με τις μεμονωμένες ή συστημικές παρατυπίες που εντοπίζονται σε δράσεις ή ετήσια προγράμματα.

Οι διορθώσεις που διενεργούνται από τα κράτη μέλη συνίστανται στην ακύρωση του συνόλου ή μέρους της κοινοτικής συνεισφοράς. Σε περίπτωση που το ποσό δεν επιστρέφεται εμπρόθεσμα από το συγκεκριμένο κράτος μέλος, οφείλονται τόκοι υπερημερίας με το επιτόκιο που προβλέπεται στο άρθρο 47, παράγραφος 2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τη φύση ή τη σοβαρότητα των παρατυπιών ή την οικονομική απώλεια του Ταμείου.

3. Σε περίπτωση συστημικών παρατυπιών, το κράτος μέλος επεκτείνει τις έρευνές του, προκειμένου να καλύψει όλες τις πράξεις που είναι πιθανόν να επηρεάζονται.

▼B

4. Τα κράτη μέλη συμπεριλαμβάνουν στην τελική έκθεση για την εφαρμογή του ετήσιου προγράμματος που αναφέρεται στο άρθρο 51, κατάλογο των διαδικασιών ακύρωσης που κινήθηκαν για το συγκεκριμένο ετήσιο πρόγραμμα.

Άρθρο 45

Λογιστικός έλεγχος λογαριασμών και δημοσιονομικές διορθώσεις που πραγματοποιεί η Επιτροπή

1. Υπό την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή των ελέγχων που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις εθνικές νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές τους διατάξεις, υπάλληλοι ή εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι της Επιτροπής μπορούν να πραγματοποιούν επιτόπιους ελέγχους, ιδίως δειγματοληπτικούς, των δράσεων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο και των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, με προειδοποίηση τουλάχιστον τριών εργάσιμων ημερών. Η Επιτροπή ειδοποιεί το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος προκειμένου να τύχει της απαιτούμενης συνδρομής. Στους ελέγχους αυτούς, μπορούν να συμμετέχουν υπάλληλοι ή εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι του συγκεκριμένου κράτους μέλους.

Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο προκειμένου να εξακριβώσει την ακρίβεια μιας ή περισσότερων συναλλαγών. Στους ελέγχους αυτούς, μπορούν να συμμετέχουν υπάλληλοι ή εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι της Επιτροπής.

2. Εάν, μετά την ολοκλήρωση των αναγκαίων επαληθεύσεων, η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το κράτος μέλος δεν έχει συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του άρθρου 31, αναστέλλει την προχρηματοδότηση ή την πληρωμή του υπολοίπου σύμφωνα με το άρθρο 42.

Άρθρο 46

Κριτήρια που ισχύουν για τις διορθώσεις

1. Η Επιτροπή μπορεί να προβαίνει σε δημοσιονομικές διορθώσεις, ακυρώνοντας το σύνολο ή μέρος της κοινοτικής συνεισφοράς σε ένα ετήσιο πρόγραμμα όταν, μετά τη διεξαγωγή της αναγκαίας εξέτασης, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι:

α) υφίσταται σοβαρό ελάττωμα στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του προγράμματος που έχει θέσει σε κίνδυνο την κοινοτική συνεισφορά η οποία έχει ήδη καταβληθεί στο πρόγραμμα,

β) οι δαπάνες που περιλαμβάνονται σε πιστοποιημένη δήλωση δαπανών είναι παράτυπες και δεν έχουν διορθωθεί από το κράτος μέλος πριν από την έναρξη της διαδικασίας διόρθωσης δυνάμει της παρούσας παραγράφου,

γ) το κράτος μέλος δεν έχει συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με το άρθρο 31 πριν από την έναρξη της διαδικασίας διόρθωσης δυνάμει της παρούσας παραγράφου.

Η Επιτροπή αποφασίζει λαμβάνοντας υπόψη κάθε ενδεχόμενο σχόλιο που έκανε το κράτος μέλος.

2. Η Επιτροπή στηρίζει τις δημοσιονομικές της διορθώσεις σε μεμονωμένες περιπτώσεις παρατυπιών που εντοπίζονται, λαμβάνοντας υπόψη τον συστημικό χαρακτήρα της παρατυπίας προκειμένου να καθορίσει το κατά πόσον θα πρέπει να εφαρμοσθεί κατ' αποκοπή ή κατά παρεκβολή διόρθωση. Σε περίπτωση που η παρατυπία σχετίζεται με δήλωση δαπανών για την οποία έχει προηγουμένως παρασχεθεί θετική διαβεβαίωση αξιοπιστίας από την αρχή λογιστικού ελέγχου, σύμφωνα

▼B

με το άρθρο 30, παράγραφος 3, στοιχείο β), υπάρχει τεκμήριο συστημικού προβλήματος που οδηγεί στην εφαρμογή μιας κατ' αποκοπή ή κατά παρεκβολή διόρθωσης, εκτός εάν το κράτος μέλος είναι σε θέση να προσκομίσει αποδείξεις εντός τριών μηνών για να απορρίψει αυτό το τεκμήριο.

3. Η Επιτροπή, όταν αποφασίζει σχετικά με το ποσό της διόρθωσης, λαμβάνει υπόψη τη σημασία της παρατυπίας καθώς και την έκταση και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις των ελλείψεων που διαπιστώθηκαν στο σχετικό ετήσιο πρόγραμμα.

4. Στην περίπτωση που η Επιτροπή στηρίζει τη θέση της σε γεγονότα που διαπιστώθηκαν από ελεγκτές που δεν ανήκουν στις υπηρεσίες της, συνάγει τα δικά της συμπεράσματα όσον αφορά τις δημοσιονομικές επιπτώσεις μετά την εξέταση των μέτρων που ελήφθησαν από το σχετικό κράτος μέλος με βάση το άρθρο 32, τις εκθέσεις κοινοποιηθεισών παρατυπιών και τις τυχόν απαντήσεις από το κράτος μέλος.

Άρθρο 47

Επιστροφή

1. Κάθε επιστροφή, η οποία πρέπει να γίνει στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πραγματοποιείται πριν από την ημερομηνία λήξης που προβλέπεται από την εντολή είσπραξης, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 72 του δημοσιονομικού κανονισμού. Αυτή η ημερομηνία λήξης είναι η τελευταία ημέρα του δεύτερου μήνα μετά την έκδοση της εντολής.

2. Οποιαδήποτε καθυστέρηση σε σχέση με την πραγματική πληρωμή συνεπάγεται την πληρωμή τόκων υπερημερίας αρχής γενομένης από την ημερομηνία λήξης μέχρι την ημερομηνία που πραγματοποιείται η πραγματική πληρωμή.. Το σχετικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο που επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για τις βασικές της πράξεις αναχρηματοδότησης, όπως δημοσιεύεται στη σειρά C της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, το οποίο ισχύει κατά την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του μήνα κατά τον οποίο λήγει η προθεσμία, αυξημένο κατά τρεισήμισι ποσοστιαίες μονάδες.

Άρθρο 48

Υποχρεώσεις των κρατών μελών

Η δημοσιονομική διόρθωση της Επιτροπής δεν επηρεάζει την υποχρέωση του κράτους μέλους να επιδιώξει ανακτήσεις σύμφωνα με το άρθρο 44.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IX

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Άρθρο 49

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

1. Η Επιτροπή εξασφαλίζει την τακτική παρακολούθηση του Ταμείου σε συνεργασία με τα κράτη μέλη.

2. Η Επιτροπή αξιολογεί το Ταμείο σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, προκειμένου να εκτιμήσει τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα και τον αντίκτυπο των δράσεων, υπό το πρίσμα του γενικού στόχου που αναφέρεται στο άρθρο 2, στο πλαίσιο της προετοιμασίας της έκθεσης που προβλέπεται στο άρθρο 50, παράγραφος 3.

▼B

3. Η Επιτροπή εξετάζει επίσης τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των δράσεων που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του Ταμείου και εκείνων που αναλαμβάνονται σύμφωνα με άλλες συναφείς κοινοτικές πολιτικές, μέσα και πρωτοβουλίες.

Άρθρο 50

Υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων

1. Σε κάθε κράτος μέλος, η υπεύθυνη αρχή λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίσει την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των σχεδίων.

Προς τον σκοπό αυτό, οι συμφωνίες και οι συμβάσεις που συνάπτονται με τους οργανισμούς που είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή των δράσεων περιλαμβάνουν ρήτρες που επιβάλλουν υποχρέωση υποβολής τακτικών και λεπτομερών εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο της εκτέλεσης της δράσης και της υλοποίησης των ορισθέντων στόχων, οι οποίες αποτελούν τη βάση για την έκθεση προόδου και τις τελικές εκθέσεις, αντιστοίχως, σχετικά με την εφαρμογή του ετήσιου προγράμματος.

2. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή:

α) μέχρι τις 30 Ιουνίου 2010, έκθεση αξιολόγησης για την υλοποίηση των δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο,

β) μέχρι τις 30 Ιουνίου 2012, για την περίοδο 2008-2010 και μέχρι τις 30 Ιουνίου 2015, για την περίοδο 2011-2013, αντίστοιχα, έκθεση αξιολόγησης των αποτελεσμάτων και του αντικτύπου των δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο.

3. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών:

α) μέχρι τις 30 Ιουνίου 2010, έκθεση για την εφαρμογή των κριτηρίων που προβλέπει το άρθρο 15 σχετικά με την ετήσια κατανομή πόρων μεταξύ των κρατών μελών, μαζί με προτάσεις τροποποιήσεων, εάν κριθεί απαραίτητο,

β) μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2010, ενδιάμεση έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν και τις ποιοτικές και ποσοτικές πτυχές της υλοποίησης του Ταμείου, μαζί με πρόταση για τη μελλοντική εξέλιξη του Ταμείου,

γ) μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2012, για την περίοδο 2008-2010, και μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2015, για την περίοδο 2011-2013, αντίστοιχα, έκθεση εκ των υστέρων αξιολόγησης.

Άρθρο 51

Τελική έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του ετήσιου προγράμματος

1. Η τελική έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του ετήσιου προγράμματος περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες προκειμένου να υπάρχει σαφής άποψη της εφαρμογής του προγράμματος:

α) τη δημοσιονομική και λειτουργική εφαρμογή του ετήσιου προγράμματος·

β) την πρόοδο που επιτεύχθηκε κατά την εφαρμογή του πολυετούς προγράμματος και τις προτεραιότητές του σε σχέση με τους ειδικούς, επαληθεύσιμους στόχους του, με ποσοτικοποίηση των δεικτών κάθε φορά που είναι δυνατή η ποσοτικοποίησή τους·

▼B

γ) τα μέτρα που έλαβε η υπεύθυνη αρχή για να εξασφαλίσει την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής, ιδίως:

(i) μέτρα παρακολούθησης και αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων ρυθμίσεων για τη συλλογή δεδομένων,

(ii) σύνοψη όλων των σημαντικών προβλημάτων που ανέκυψαν κατά την εφαρμογή του επιχειρησιακού προγράμματος και κάθε ληφθέντος μέτρου,

(iii) χρησιμοποίηση της τεχνικής βοήθειας·

δ) τα μέτρα που ελήφθησαν για να εξασφαλισθεί η ενημέρωση σχετικά με τα ετήσια και πολυετή προγράμματα και τη δημοσιοποίησή τους.

2. Η έκθεση κρίνεται αποδεκτή όταν περιέχει όλες τις πληροφορίες που απαριθμούνται στην παράγραφο 1. Η Επιτροπή λαμβάνει απόφαση για το περιεχόμενο της έκθεσης που υποβάλλεται στην υπεύθυνη αρχή εντός δύο μηνών από τη λήψη όλων των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, οι οποίες γνωστοποιούνται στα κράτη μέλη. Εάν η Επιτροπή δεν αντιδράσει εντός της προθεσμίας που καθορίσθηκε, η έκθεση θεωρείται αποδεκτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Χ

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 52

Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την κοινή επιτροπή «Αλληλεγγύη και Διαχείριση των Μεταναστευτικών Ροών», η οποία συστήθηκε με την απόφαση αριθ. 574/2007/ΕΚ.

2. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 4 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 8 αυτής.

3. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5α, παράγραφοι 1 έως 4 και 5β, και το άρθρο 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 8 αυτής.

Οι προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 5α, παράγραφος 3, στοιχείο γ), και παράγραφος 4, στοιχεία β) και ε), της απόφασης 1999/468/ΕΚ, ορίζονται σε έξι εβδομάδες.

Άρθρο 53

Αναθεώρηση

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αναθεωρούν την παρούσα απόφαση με βάση πρόταση της Επιτροπής μέχρι τις 30 Ιουνίου 2013.

Άρθρο 54

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

▼B

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2008, εξαιρουμένων των άρθρων 14, 18, 19, 21, 22, 25, του άρθρου 31 παράγραφοι 2 και 5, του άρθρου 32, του άρθρου 35 παράγραφος 4 και του άρθρου 52, τα οποία εφαρμόζονται από τις 7 Ιουνίου 2007.

Άρθρο 55

Αποδέκτες

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.